

Denna text är en översättning som nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan har låtit göra av ett finskspråkigt kollektivavtal. Kollektivavtalets parter har inte kommit överens om den svenskspråkiga kollektivavtalstexten. Om tolkningen av den svenskspråkiga översättningen leder till ett annat slutresultat än det ursprungliga finskspråkiga kollektivavtalet, ska man följa det finskspråkiga kollektivavtalet. Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan är inte ansvarig för de skador som uppkommer på grund av eventuella felaktigheter i översättningen.

Tämä on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan teettämä käännös suomenkielisestä työehtosopimuksesta. Työehtosopimuksen sopijaosapuolet eivät ole sopineet ruotsinkielisestä työehtosopimustekstistä. Mikäli ruotsinkielisen käännöksen tulkinta johtaa erilaiseen lopputulokseen kuin alkuperäinen suomenkielinen työehtosopimus, tulee noudattaa suomenkielistä työehtosopimusta. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta ei vastaa käännöksen mahdollisista virheellisyyksistä aiheutuvista vahingoista.

**KOLLEKTIVAVTAL FÖR
SKÅDESPELARE
2023–2025**

Suomen Teatterit -
Finlands Teatrar ry
Eriksgatan 3 B 4 vån., 00100 Helsingfors
www.suomenteatterit.fi

Näyttelijäliitto -
Skådespelarförbundet ry
Gamla vintervägen 10 G 2 vån., 00580 Helsingfors
www.nayttelijaliitto.fi

Innehållsförteckning

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL TILL KOLLEKTIVAVTALET FÖR SKÅDESPELARE 2023–2025	1
1 § Godkännande av kollektivavtalet	1
2 § Avtalets giltighetstid	1
3 § Lönejusteringar under avtalsperioden	1
4 § Uppbärande av medlemsavgifter för fackföreningar	3
5 § Kontinuerligt förhandlingsförfarande	3
6 § Förhandlingar om innehållet	3
7 § Arbetsgrupper	3
8 § Försök	3
KOLLEKTIVAVTAL FÖR SKÅDESPELARE	4
KAPITEL I: ALLMÄN DEL	4
1 § Tillämpningsområde	4
2 § Arbetsgivarens allmänna rättigheter	4
3 § Anställningsförhållandets ingående och längd	4
4 § Skådespelarens uppgifter	5
5 § Förberedelser inför en föreställning	5
6 § Lokala avtal	7
7 § Avtalets giltighetstid och förhållande till tidigare villkor för tjänsteförhållandet	8
8 § Arbetsfred	8
KAPITEL II: LÖNESÄTTNING	9
UPPGIFTSRELATERAD LÖN	9
9 § Skådespelarens lönesättning	9
10 § Grundlön	9
PERSONLIG LÖN	10
11 § Årsbunden del av det personliga tillägget	10
12 § Tjänst som berättigar till årsbunden del av det personliga tillägget	10
13 § Personligt tillägg	11
14 § Föreställningstillägg	11
15 § Resultatpremie	12
ANDRA TILLÄGG	12
16 § Motivationstillägg	12
17 § Turnéstillägg	12
18 § Inhopparsättning	13
19 § Egentlig lön	13
KAPITEL III: ARBETSTID	14
ALLMÄNNA ARBETSTIDSARRANGEMANG	14
20 § Ordinarie arbetstid	14
21 § Förläggning av arbetstid	14
21 a § Arbeta utanför den ordinarie arbetstiden	15
22 § Dagliga vilotider	15
23 § Lediga dagar	15
ARBETSTIDSERSÄTTNINGAR	17
24 § Mertidsarbete på grund av föreställning, förberedande eller huvudrepetition	17

25 §	Övertidsarbete.....	17
26 §	Söndagsarbete.....	17
27 §	Beräkning av tim- och dagslön.....	18
28 §	Arbetsplaner.....	18
SÄRSKILDA BESTÄMMELSER.....		19
29 §	Hälsoundersökningar och -granskningar.....	19
KAPITEL IV: SEMESTER		20
30 §	Beviljande av semester och sommarledighet.....	20
31 §	Semesterlön och semesterersättning.....	21
32 §	Semesterpenning	21
KAPITEL V: ARBETSLEDIGHET OCH FAMILJELEDIGHET		22
33 §	Rätt till sjukledighet	22
34 §	Lön under sjukledighet	23
35 §	Personskada orsakad av brott.....	24
36 §	Arbetsolyckor och yrkessjukdomar.....	25
37 §	Sjukdom som leder till pensionering eller rehabilitering	26
38 §	Moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet	28
39 §	Teaterns rätt till dag- och moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen och till viss andra ersättningar	29
38a §	Graviditets- och föräldraledighet	30
39a §	Arbetsgivarens rätt till arbetstagarens dagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen samt vissa andra ersättningar.....	31
40 §	Tillfällig vårdledighet.....	31
41 §	Studieledighet	33
42 §	Vissa arbetsledigheter.....	33
KAPITEL VI: SÄRSKILDA BESTÄMMELSER		35
43 §	Ekonomisk förmån som motsvarar grupplivförsäkringen.....	35
44 §	Utrustning som arbetsgivaren införskaffat/skådespelarens egen utrustning ..	35
45 §	Bestämmelser i anknytning till upphovsrätt	35
46 §	Arbete för annan arbetsgivare.....	36
47 §	Årliga recettföreställningar.....	36
48 §	Skådespelarens rätt till läkarbesök.....	36
49 §	Behandling av missbrukarärenden.....	36
50 §	Beredskapsuppgifter	36
KAPITEL VII: AVGÖRANDE AV MENINGSSKILJAKTIGHETER I TOLKNINGEN AV KOLLEKTIVAVTALET.....		38
51 §	Förhandlingsförfarande	38
52 §	Preskription av förhandlings- och käromålsrätten	40
BILAGA 1: AVTAL FÖR GÄSTANDE SKÅDESPELARE		41
BILAGA 2: MINIMIGAGER FÖR GÄSTPELSKONTRAKT		46
BILAGA 3: TURNÉAVTAL OCH RESEREGLEMENTE FÖR SKÅDESPELARE		47
1 §	Allmänt	47
2 §	Ersättning för resekostnader	47

3 §	Särskilda bestämmelser	48
BILAGA 4: INHOPPARREGLEMENTE		49
BILAGA 5: FRIBILJETTSAVTAL.....		51
BILAGA 6: UTBILDNINGSAVTAL FÖR SKÅDESPELARE.....		52
1 §	Tillämpningsområde	52
2 §	Principen om fortgående utbildningsverksamhet.....	52
3 §	Utbildningsplan.....	52
4 §	Uttrycksteknisk och annan grund- och vidareutbildning och fortbildning	52
5 §	Fackföreningspolitisk och motsvarande utbildning	53
BILAGA 7: AVTAL FÖR FÖRTROENDEPERSONER		54
1 §	Tillämpningsområde	54
2 §	Avsikten med förtroendepersonsystemet	54
3 §	Förtroendeperson	54
4 §	Vice förtroendeperson	54
5 §	Val av förtroendeperson och vice förtroendeperson	54
6 §	Förtroendepersonens uppgifter	55
7 §	Rätt till information och utredningar	55
8 §	Förhandlingsordning.....	55
9 §	Förtroendepersonens ställning	55
10 §	Förtroendepersonens utrymmen	56
11 §	Förtroendepersonens utbildning.....	56
12 §	Förtroendeperson för gästspelare	56
13 §	Ersättning till förtroendepersonen	56
BILAGA 8: AVTAL OM ARBETSPLATSDEMOKRATI		57
1 §	Skådespelarnas representation i teaterns styrelse	57
2 §	Delegationen	57
3 §	Konstnärliga kommissionen.....	58
4 §	Produktionssammanträde.....	58
BILAGA 9: TILLÄMPNINGSANVISNING: BERÄKNING AV SKÅDESPELARES LEDIGA DAGAR NÄR ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLET VARAR EN DEL AV SPELÅRET		59
BILAGA 10: KOLLEKTIVAVTAL FÖR TEATERBRANSCHEN, KAPITEL VII: PERMITTERING AV EN ARBETSTAGARE OCH AVSLUTNING AV ETT ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLE		60
89 §	Permittering av en arbetstagare.....	60
90 §	Upphävande av ett arbetsavtal.....	61
91 §	Uppsägning av ett arbetsavtal.....	61
92 §	Ordning för nedskärning av arbetskraft (ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker)	63
93 §	Pensionering, beviljande av rehabiliteringsstöd och återkomst till arbetet	64
BILAGA 11: ALLMÄNT KOMMUNALT TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTAL: ERSÄTTNINGAR FÖR RESEKOSTNADER		65

1 §	Tjänsteresa och tjänsteförrättningsresa.....	65
2 §	Ersättning för arbetsresor	66
ERSÄTTNING FÖR FÄRDKOSTNADER		68
3 §	Egentliga färdkostnader vid tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor	68
4 §	Ersättningsgrunder för färdkostnader vid tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor	68
5 §	Kilometerersättning vid tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor	69
DAGTRAKTAMENTE.....		70
6 §	Förutsättningar för betalning av dagtraktamente	70
7 §	Resedygn	70
8 §	Timgränser för partiellt och för fullt dagtraktamente	70
9 §	Dagtraktamentets storlek.....	71
10 §	Nedsatt dagtraktamente	71
ÖVRIGA ERSÄTTNINGAR		72
11 §	Måltidsersättning	72
12 §	Förutsättningar för logiersättning vid tjänsteresa och tjänsteförrättningsresa	72
13 §	Slopas	73
14 §	Övernattningsspenning för sommarkoloni eller läger	73
15 §	Nattresepenning.....	73
16 §	Ersättningar till kursdeltagare.....	74
KOSTNADERSÄTTNING FÖR TJÄNSTERESOR TILL UTLANDET		76
17 §	Allmänt.....	76
18 §	Dagtraktamente och hotell ersättning vid resor till utlandet.....	76
19 §	Dagtraktamente.....	76
20 §	Nedsatt dagtraktamente och hotell ersättning	77
21 §	Ersättning för vissa kostnader	78
SÄRSKILDA BESTÄMMELSER.....		79
22 §	Reseförskott.....	79
23 §	Reseräkningar.....	79
24 §	Inlämning av reseräkningar och betalning av ersättningar	79
BILAGA 12: KOLLEKTIVAVTALS PROTOKOLL OM ÅLDERDOMSTRYGGHET		80
1 §	Ålderdomstrygghet	80
2 §	.....	80
BILAGA 13: ANVISNING GÄLLANDE DET PERSONLIGA TILLÄGGET		81
BILAGA 14: EN GÄSTANDE SKÅDESPELARE MED MÅNADSLÖN VID EN BARNTEATER.....		82
BILAGA 15: MODELLAVTAL FÖR ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE FÖR GÄSTANDE SKÅDESPELARE MED MÅNADSLÖN		84
BILAGA 16: FÖRSÖK MED MINSKNING AV SKÅDESPELARENS ARBETSDAGAR PER ÅR.....		86

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL TILL KOLLEKTIVAVTALET FÖR SKÅDESPELARE 2023–2025

1 § Godkännande av kollektivavtalet

Parterna godkänner kollektivavtalet för skådespelare 2023–2025 jämte bilagor enligt det förhandlingsresultat som godkändes av organisationerna 13.3.2023.

2 § Avtalets giltighetstid

Det tidigare kollektivavtalet för skådespelare har löpt ut 28.2.2023. Det förnyas med nedanstående ändringar.

Avtalsperioden inleds 13.3.2023 och avslutas 28.2.2025.

Parterna har förbundit sig att förhandla om ändringarna av innehållet i kollektivavtalet i september–oktober 2023. Om samförstånd inte kan nås vid dessa förhandlingar, kan detta kollektivavtal sägas upp senast den 1 november 2023 så att det upphör att gälla den 15 december 2023.

Avtalet fortsätter efter avtalsperiodens slut att gälla ett år i sänder, om ingendera parten skriftligen säger upp det minst sex veckor innan avtalsperioden löper ut. Även om avtalet sägs upp gäller bestämmelserna i avtalet tills parterna i samråd konstaterar att förhandlingarna om nya avtal har avslutats eller tills en av parterna skriftligen meddelar att förhandlingarna betraktas som avslutade.

3 § Lönejusteringar under avtalsperioden

Allmänna förhöjningar

Lönerna höjs med en allmän förhöjning på 3,5 procent 1.6.2023.

Tabelllönerna och de personliga arvodena och minimilönerna enligt bilagorna 2, 14 och 15 samt ersättningen till förtroendepersonen enligt bilaga 7 höjs minst enligt den allmänna förhöjningen. Tilläggen i eurobelopp samt de personliga tilläggen höjs under avtalsperioden minst enligt den allmänna förhöjningen.

Lönerna höjs med en allmän förhöjning på 2,5 procent 1.3.2024.

Tabelllönerna och de personliga arvodena och minimilönerna enligt bilagorna 14 och 15 samt ersättningen till förtroendepersonen enligt bilaga 7 höjs minst i samma mån som den allmänna förhöjningen. Tilläggen i eurobelopp samt de personliga tilläggen höjs under avtalsperioden minst enligt den allmänna förhöjningen.

Minimilönerna enligt avtalet för gästande skådespelare (bilaga 2) och de personliga arvodena höjs med undantag av ovan nämnda förhöjning från och med 1.3.2024 med en allmän förhöjning på 2,8 procent.

Engångsbelopp

Dessutom betalas ett engångsbelopp på 200 euro, som betalas i två delar: 100 euro i samband med lönebetalningen i oktober 2023 och 100 euro i samband med lönebetalningen i april 2024.

Det första engångsbeloppet på 100 euro betalas i samband med lönebetalningen i oktober 2023, om arbetstagaren har arbetat under tidsperioden 4.9. –1.10.2023.

Det andra engångsbeloppet på 100 euro betalas i samband med lönebetalningen i april 2024, om arbetstagaren har arbetat under tidsperioden 4–31.3.2024.

Som arbetsdagar räknas utförda arbetsdagar och dagar likvärdiga med utförda arbetsdagar enligt semesterlagen.

Engångsersättningen höjer inte den lön som betalas till arbetstagaren och har ingen inverkan på tilläggen eller ersättningarna till förtroendepersonen eller arbetarskyddsfullmäktige.

Engångsersättningen beaktas inte vid betalningen av andra löneposter, bland annat semesterlönen, övertidsersättningar eller vid beräkningen av den genomsnittliga timförtjänsten.

Till en deltidsanställd arbetstagare betalas engångsersättningen utifrån förhållandet mellan den utförda arbetstiden och full arbetstid. Vad gäller posten i oktober granskas arbetet under tiden 4.9–1.10.2023 och för posten i april under tiden 4–31.3.2024.

Om anställningsförhållandet inleds eller avslutas mitt i granskningsperioden betalas engångsersättningen utifrån hur länge avtalet varit i kraft under granskningsperioden.

Tillämpningsanvisning:

Arbetstagaren kan vanligtvis inte få fullt engångsbelopp från flera arbetsgivare gällande samma betalningspost. Varje arbetsgivare ska dock till en arbetstagare som arbetar för flera arbetsgivare betala engångsbeloppet enligt förhållandet till varje arbetsgivare. Arbetstagaren är skyldig att på begäran lägga fram en fritt formulerad utredning om sitt arbete för andra arbetsgivare för den arbetsgivare som begär det.

Exempel 1

En skådespelare har ett avtal med arbetsgivare A som är i kraft under tiden 1.8.2023–30.4.2024. Samtidigt har personen motsvarande gällande avtal även med arbetsgivare B och C. Arbetstagaren ger med tanke på beräkningen av engångsbeloppet en fritt formulerad utredning över det arbete personen utfört under granskningsperioden till sina arbetsgivare, så att var och en kan betala sin proportionella andel (1/3) av engångsersättningen. Med den proportionella andelen avses inte förhållandet enligt den utförda arbetstiden utan beräknas specifikt för varje arbetsgivare.

Med lönebetalning i oktober avses den lönebetalning som sker i oktober, inte den lön som intjänats i oktober. Med lönebetalning i april avses den lönebetalning som sker i april, inte den lön som intjänats i april.

4 § Uppbärande av medlemsavgifter för fackföreningar

Medlemsavgifterna för arbetstagare som hör till fackföreningar uppbärs enligt bestämmelserna och grunderna som var i kraft 30.11.1994.

5 § Kontinuerligt förhandlingsförfarande

Under avtalsperioden iakttar avtalsparterna principen om kontinuerligt förhandlingsförfarande i de kollektivavtalsfrågor som de tar fram.

6 § Förhandlingar om innehållet

Parterna förbinder sig till intensiva förhandlingar i september–oktober 2023, under vilka man strävar efter att avtala om ändringar i texten i det kollektivavtal som nu avtalats. Förhandlingarna gäller inte lönerna under avtalsperioden. Om dessa förhandlingar inte leder till ett resultat, kan detta kollektivavtal sägas upp i enlighet med 2 §.

7 § Arbetsgrupper

De arbetsgrupper som avtalats i kollektivavtalet 7.4.2022 fortsätter sitt arbete.

8 § Försök

De arbetsgrupper som avtalats i kollektivavtalet 7.4.2022 fortsätter sitt arbete.

Helsingfors 13 mars 2023

SUOMEN TEATTERIT - FINLANDS TEATRAR RY
NÄYTTELIJÄLIITTO – SKÅDESPELARFÖRBUNDET RY

KOLLEKTIVAVTAL FÖR SKÅDESPELARE

KAPITEL I: ALLMÄN DEL

1 § Tillämpningsområde

1. Med nedan nämnda begränsningar tillämpas detta avtal på skådespelare med månadslön anställda på yrketeatrar.
2. Minimiarbets- och lönevillkoren för gästande skådespelare i yrketeatrar bestäms i avtalets bilaga 1 och 2 samt som ett tidsbundet försök i de avtalade bilagorna 14 och 15.

2 § Arbetsgivarens allmänna rättigheter

Arbetsgivaren har rätt att anställa och säga upp arbetstagare samt att leda och fördela arbetet.

3 § Anställningsförhållandets ingående och längd

Arbetsavtal

1. Arbetsavtalet uppgörs i allmänhet skriftligen och så noggrant att alla faktorer som påverkar anställningsförhållandet framgår av det.

Protokollsanteckning

Om skådespelaren så önskar ingås arbetsavtalet skriftligen.

Tillämpningsanvisning

Förutom vad som bestämts i detta avtal om anställning och uppsägning, iakttas även arbetsavtalslagen.

Man kan enligt arbetsavtalslagen ingå ett arbetsavtal på viss tid av en grundad orsak, om arbetets natur, vikariat, praktik eller annan jämställd omständighet utgör grunden till detta eller om arbetsgivaren av en annan grundad anledning som hänför sig till företagets verksamhet eller till det arbete som ska utföras vill ingå ett arbetsavtal på viss tid (hänvisningsbestämmelse).

Det rekommenderas att arbetsgivarna beviljar skådespelarna arbetsledigheter.

2. Bestämmelserna i det tidigare kollektivavtalet om tvååriga arbetsavtal på viss tid och därtill hörande bilaga 9 har tagits bort. I anställningsförhållanden som fortsättningsvis är i kraft och där man följt dessa bestämmelser iakttas de bestämmelser om saken som finns i kollektivavtalet som undertecknades 15.12.2004.
3. Med skådespelaren kan ingås ett arbetsavtal som är i kraft tillsvidare enligt arbetsavtalslagen, i vilket fall uppsägningstiden för bägge parter är sex månader.

Tillämpningsanvisning

Som grund för permittering kan enbart ligga en minskning i arbetet enligt arbetsavtalslagen (hänvisningsbestämmelse). Den vanliga arbetsfördelningen i samband med rollfördelningen är inte en grund för permittering.

Vad gäller bestämmelser om förfarandet vid permittering och uppsägning tillämpas bestämmelserna i kapitel VII i kollektivavtalet för teaterbranschen, med undantag för punkterna 3 och 4 i 91 §, på ett tills vidare gällande arbetsavtal för skådespelare.

4. Ett arbetsavtal på viss tid som varar i minst ett år träder i kraft 1 augusti och avslutas 31.7. Upp till 1/4 av skådespelarna i teatern kan vara anställda med dylika arbetsavtal på viss tid. Av grundade anledningar kan kvoten överskridas, om man kommer överens om det lokalt.

5. Gästande skådespelares arbetsavtal på viss tid är i kraft såsom avtalas i bilaga 1 och 2 samt som ett tidsbundet försök i de avtalade bilagorna 14 och 15.

6. Uppvisande av läkarintyg

Skådespelaren ska på begäran uppvisa ett godkänt läkarintyg över sitt hälsotillstånd. Arbetsavtalet upphör att gälla om intyget inte uppvisas inom utsatt tid.

7. Anställningsförhållandets ingående och därtill hörande rättigheter

Anställningsförhållandet och de rättigheter som baserar sig på det anses inledas den dag då skådespelaren de facto står till arbetsgivarens förfogande för arbete enligt avtalet.

4 § Skådespelarens uppgifter

1. Skådespelaren deltar enligt teaterns arbetsprogram i repetitioner och föreställningar.
2. Ifall skådespelaren för sin roll måste skaffa sig någon särskild förmåga, ska man före uppgiften påbörjas komma överens om detta med honom eller henne. Kostnader som förorsakas av detta betalas av teatern.
3. Skådespelaren är skyldig att på arbetstid framträda på sådana tillfällen som teatern arrangerat för sitt eget bästa.
4. Skådespelaren deltar i planeringen och förberedelsen av teaterns program och annat konstnärligt arbete enligt den rekommendation om den konstnärliga kommissionen och skådespelarnas representation i teaterns styrelse som bifogats detta avtal.
5. Med en person som arbetat över 20 år som skådespelare kommer man separat överens om statistuppgifter.

5 § Förberedelser inför en föreställning

1. För ett skådespel som medräknat pauser varar minst två timmar ska reserveras en sådan mängd repetitioner som motsvarar dess svårighet, dock minst 40 egentliga repetitioner före premiären eller före en sådan förhandsvisning som betalande publik deltar i.

Med repetition avses en situation då alla skådespelare som behövs för repetitionen i fråga är på plats.

2. I de egentliga repetitionerna ska inkluderas

- minst tre förberedande repetitioner, vari de viktigaste omständigheterna och redskapen överensstämmer med den egentliga föreställningen samt

- minst tre huvudrepetitioner vari scenografin, ljussättningen, effekterna, musiken, statisterna, garderoben, rekvisitan, maskerna och andra faktorer som hör till den slutgiltiga föreställningen är desamma som i föreställningen.

3. Under samma repetition är skådespelaren skyldig att repetera två skådespel, om repetitionstidens uppdelning mellan dem framgår av arbetsordningens tider. En skådespelare som förflyttats från en repetition till en annan är inte skyldig att återgå till den tidigare.

4. Skådespelaren är i regel inte skyldig att delta i föreställningens tekniska uppbyggnads- och resningsrepetitioner, förutom om det krävs på grund av föreställningstekniken eller med tanke på skådespelarens arbets säkerhet.

Skådespelarna informeras om effekter som används i produktionen, till exempel rök, pyroteknik med mera. I början av repetitionsperioden går man igenom arbets säkerhetsanvisningar och -bestämmelser i anknytning till användningen av effekter och andra nödvändiga arbets säkerhetsanvisningar och -bestämmelser. Onödig exponering för effekter undviks.

Om en skådespelare som hör till produktionen ersätts av en annan skådespelare eller en annan skådespelare tillfälligt hoppar in, går arbets säkerhetsanvisningarna på motsvarande sätt genom med den nya skådespelaren.

5. Den sista huvudrepetition ska fortlöpa som föreställningen. Den får inte avbrytas och skådespelaren får inte efter att den upphört hållas kvar för annat än korta instruktioner.

6. Utomstående personer får följa repetitionerna enbart med tillåtelse av regissören, som måste förhandla om saken med arbetsgruppen. Enbart personer som hör till teaterns personal och styrelseorgan samt deras anhöriga, utomstående teaterkonstnärer och –studerande samt experter som deltagit i förberedandet av föreställningen kan följa med de förberedande eller huvudrepetitionerna med regissörens tillåtelse. Regissören måste förhandla om saken med arbetsgruppen. Till den sista eller till en annan avtalad huvudrepetition har dock personer som hör till teaterns personal och styrelseorgan samt deras anhöriga fritt tillträde.

7. En skådespelare som deltar i premiären eller i en sådan förhandsvisning som ses av kritiker behöver inte samma dag delta i annat av teatern anvisat arbete än en repetition eller förhandling som har att göra med det ifrågasvarande skådespelet och som regissören och skådespelaren gemensamt kommit överens om.

8. För en föreställning ska arrangeras minst en repetition för varje begynnande fyra veckor som föreställningen inte uppförs. Ifall man vill avvika från den här bestämmelsen ska man komma överens om det mellan teatern och arbetsgruppen.

6 § Lokala avtal

1. Man kan lokalt komma överens om att avvika från bestämmelserna i det riksomfattande kollektivavtalet. Om bestämmelserna om lokala avtal i det riksomfattande kollektivavtalet avviker från bestämmelserna i denna paragraf, ska bestämmelserna i det riksomfattande kollektivavtalet iakttas i stället för bestämmelserna i denna paragraf. Man kan dock inte genom lokala avtal avvika från den genomsnittliga längden på ordinarie arbetstid, förutom genom att avtala om en minskning av antalet arbetsdagar per år, längden på semester eller bestämmelserna om sjuk- och moderskapsledighetsförmåner i detta avtal. Genom lokala avtal får arbetstagarnas löneförmåner inte sänkas, om det inte är oundgängligt för att genomföra nödvändiga inbesparingar i lönekostnader. Teatern ska bevisa att ekonomiska svårigheter föreligger. Genom lokala avtal får man inte heller avtala om en lägre lön till en arbetstagare än den lägsta grundlönen enligt lönesättningen i detta avtal.
2. I de fall som avses i 1. punkten ska frågan förhandlas fram och avtalas skriftligen av teatern och förbundet eller den registrerade medlemsföreningen i förbundet vars medlemmar frågan gäller. Om det uppkommer oklarheter om en underförenings behörighet att föra lokala avtalsförhandlingar, kan man förutsätta att den har förbundets uttryckliga befullmäktigande.

Tillämpningsanvisning

Underföreningen representeras i förhandlingarna av förtroendepersonen och andra förhandlare som underföreningen eventuellt har utnämnt.

3. Ett lokalt avtal ingås att gälla tills vidare eller för en viss tid. Ett lokalt avtal kan när som helst sägas upp att upphöra tre månader efter att meddelandet om uppsägning getts, varefter man iakttar bestämmelserna i det riksomfattande kollektivavtalet.
4. Lokala avtal har samma rättsverkningar som ett kollektivavtal.

Tillämpningsanvisning

Utöver avtal så som avses i denna paragraf kan man ingå lokala avtal med omedelbart stöd av lagen, som till exempel:

- lokala avtal som är bättre än kollektivavtalet,
- lokala avtal som i sin helhet är på samma nivå som kollektivavtalet, men är annorlunda,
- lokala avtal som kompletterar kollektivavtalet, vari man har avtalat om saker som inte avtalats i kollektivavtalet.

Om innehållet i ett lokalt avtal är villkorligt, t.ex. beroende av utvecklingen i teaterns ekonomiska situation, ska det lokala avtalet omfatta prövningsklausuler och villkoren för hur det lokala avtalet ska fullgöras.

5. Förtroendepersonen eller en annan förhandlade ska ges material om förhandlingarna i tillräcklig utsträckning och han eller hon ska kunna bekanta sig med materialet som förhandlingarna gäller, ges tid att diskutera med föreningen eller förbundet och en faktisk möjlighet att delta i förhandlingarna.

Tillämpningsanvisning

I bästa fall främjar ett lokalt avtal möjligheterna att flexibelt kombinera arbete och fritid samt arbetshälsan, och stödjer till exempel orken i arbetet.

Ett lokalt avtal kan till exempel förbättra produktiviteten, tillgången till tjänster och trygga arbetsplatser. Ett lyckat lokalt avtal kan stärka det inbördes förtroendet och främja atmosfären på arbetsplatsen. Då ett lokalt avtal ingås bör man i första hand sträva efter lösningar som gynnar båda parterna.

6. Teatern ska tillstålla Finlands Teatrar rf och Finlands Skådespelarförbund rf det lokala avtalet för kännedom.

7 § Avtalets giltighetstid och förhållande till tidigare villkor för tjänsteförhållandet

Ifall inte annat föranleds av detta avtal bibehålls villkoren för skådespelarens tjänsteförhållande sådana som de iaktogs baserat på kollektivavtalet då det föregående avtalet upphörde att gälla.

8 § Arbetsfred

De som omfattas av kollektivavtalet eller annars är bundna av det har ansvar enligt lagen.

KAPITEL II: LÖNESÄTTNING

UPPGIFTSRELATERAD LÖN

9 § Skådespelarens lönesättning

Skådespelarens lönesättning fastställs enligt detta avtal som följande:

Uppgiftsrelaterad lön

- Grundlön

Personlig lön

- Den årsbundna delen av det personliga tillägget
- Personligt tillägg
- Föreställningstillägg

Resultatpremie

Andra tillägg

- Motivationstillägg
- Turnéstillägg
- Inhopparsättning

10 § Grundlön

1. Minmilönen för en skådespelare uppgår till 2 406,50 euro, fr.o.m. 1.6.2023 till 2 490,26 euro och fr.o.m. 1.3.2024 till 2 552,52 euro.
2. När man kommer överens om grundlönen ska man beakta uppgifternas natur, svårighet, ansvarsfullhet och omfattning samt skådespelarens förmåga, talang och erfarenhet samt utbildning.
4. Minmilönen för den tid en skådespelarstuderande utför den arbetspraktik som hör till magisterstudierna i teaterkonst är 70 % av lönen enligt avtalet för gästande skådespelare i bilaga 1 och 2.

Tillämpningsanvisning:

I denna punkt avses en sådan högskolepraktikant för vars praktikperiod universitet ingår ett avtal med teatern, och teatern ingår ett arbetsavtal med praktikanten.

PERSONLIG LÖN

11 § Årsbunden del av det personliga tillägget

Det personliga tillägget är minst 5 % av grundlönen när skådespelaren har varit anställd i minst 5 år, och minst 10 % av grundlönen när skådespelaren varit anställd i minst 10 år.

12 § Tjänst som berättigar till årsbunden del av det personliga tillägget

Tjänst som berättigar till tillägget är:

1. tjänst vid den egna teatern
2. tjänst vid annan yrkestheater eller hos annan arbetsgivare som leder till väsentlig nytta i skådespelarens uppgifter. Vid beräkning av den tid som ger rätt till personligt tillägg beaktas anställning i yrkesverksamhet i branschen, arbete genom stipendium eller genom egen företagsamhet. När tiden som ger rätt till individuellt tillägg beräknas ska 2 år räknas till godo för högskoleexamen.

Tillämpningsanvisning

Meningen är att det handlar om yrkesverksamhet, och därför räcker till exempel enbart ägarförhållande eller delägarskap inte till och inte heller verksamhet som privat näringsidkare.

Vad som är av väsentlig nytta är en bedömningsfråga. Tjänst inom samma yrkesbransch ska alltid anses vara av väsentlig nytta. Varje fall löses separat kilt på så att en enhetlig praxis följs vid liknande fall.

Om skådespelaren samtidigt har haft flera tjänster beaktas bara ett anställningsförhållande vid fastställandet av tjänstgöringstiden. Om skådespelaren samtidigt har haft flera anställningsförhållanden på deltid, som i sig själv berättigar till tillägget, räknas arbetstiderna för dessa ihop så att de högst omfattar en maximal arbetstid.

Med högskoleexamen avses här en inhemsk eller utländsk högskoleexamen som godkänts i Finlands Skådespelarförbunds medlemsstadga. Det finns en lista på förbundets webbplats.

3. Rätten till tillägg börjar från och med början av den kalendermånad som följer efter det att tjänstetiden som berättigar till tillägget fyllts. Den anställda ska visa upp en tillförlitlig skriftlig utredning om tjänst i en annan teater än den egna. Ifall utredningen över tjänst hos en annan arbetsgivare företes retroaktivt, betalas det tillägg som baseras på denna tjänst retroaktivt för högst två år från och med det att utredningen företetts.

Tillämpningsanvisning

Tillägget behöver inte sökas, men skådespelaren är skyldig att förete ovan nämnda tillförlitliga skriftliga utredningar om tjänstetid hos andra arbetsgivare.

13 § Personligt tillägg

1. Till en skådespelare kan betalas ett personligt tillägg som hör till den ordinarie lönen. Det grundar sig på skådespelarens personliga arbetsresultat och yrkesskicklighet samt övriga lokalt fastställda personliga färdigheter.
2. De allmänna betalningsgrunderna för det personliga tillägget utreds tillsammans med personalen eller dess representanter. En skådespelare ska på begäran meddelas grunderna till det personliga tillägget som betalas honom eller henne. Tilläggets natur leder dock till att det inte förs några officiella lokala förhandlingar om dess utbetalning med arbetstagarorganisationen.

Tillämpningsanvisning

Grunden för det personliga tillägget kan vara antalet föreställningar.

I bilaga 13 har instruktioner av rekommendationskaraktär getts om det personliga tillägget.

Protokollsanteckning

De nya bestämmelserna om det personliga tillägget tillämpas fr.o.m. 1.9.2004. Till en skådespelare betalas fr.o.m. 1.9.2004 minst ett lika stort prövningsbaserat personligt tillägg som han eller hon möjligen fick 31.8.2004 i samma anställningsförhållande.

3. Det personliga tillägget kan endast minskas då det är fråga om att omfattningen av eller karaktären hos skådespelarens uppgifter förändras, vilket leder till en ny utvärdering av lönegrunderna, eller ifall skådespelarens egna arbetsresultat av orsaker som beror på honom eller henne själv märkbart försämras.

14 § Föreställningstillägg

1. Till en skådespelare som deltar i föreställningar betalas ett föreställningstillägg, som betalas efter att teatersäsongen avslutats i samband med nästa lönebetalning.

Tillämpningsanvisning

Teatersäsongerna är: höstperioden fr.o.m. sommarledigheten t.o.m. 31.12. och vårperioden fr.om. 1.1. t.o.m. sommarledigheten.

2. Föreställningstilläggets eurobelopp räknas genom att dela lönesumman som i kollektivavtalet avtalats för föreställningstillägg med ett tal som fås genom att multiplicera antalet föreställningar som getts under teatersäsongen med antalet skådespelare som deltagit i dem.

Tillämpningsanvisning

Detta riksomfattande föreställningstillägssystem påverkar inte möjliga lokalt avtalade föreställningsersättningsystem i teatrarna, om man inte kommer överens om annat lokalt.

Föreställningstillägget uppgår till 4,1 procent. Om teatern lokalt har avtalat om att utöka föreställningstillägget genom att lägga till justeringspotter eller andra potter till föreställningstillägget, får man inte minska en procentandel som är högre än denna.

15 § Resultatpremie

Till en skådespelare kan betalas en skild resultatpremie som baserar sig på det konstaterade överskridandet av mål som satts för att förbättra teaterns framgång. Till skådespelare som arbetar i den ifrågavarande resultatenheten kan man som resultatpremie betala en del av den vinning som man för arbetsgivaren kan påvisa beror på ökad framgång. För resultatpremier kan man årligen använda högst 5 % av den ifrågavarande resultatenhets årliga lönebelopp. Till de skådespelare som bidragit till att åstadkomma resultatet betalas i efterhand en särskild resultatpremie i euro, baserad på de grunder som på förhand fastställs för uppföljningsperioden. Resultatpremien är inte egentlig lön. Resultatpremiens belopp minskas i samma förhållande som den avbrutna arbetstiden under uppföljningsperioden, semestertiden icke medräknad, ifall inte arbetsgivaren bestämmer annat.

ANDRA TILLÄGG

16 § Motivationstillägg

Till en skådespelare betalas som motivationstillägg på viss tid eller tillsvidare en löneförhöjning från grundlönen med 1–4 procent, ifall arbetsgivaren anser att tillägget på grund av särskild yrkesskicklighet, flit, ökad kompetens eller annan särskild orsak är motiverat. För beviljande av detta motiveringstillägg får användas högst 0,4 % av den sammanlagda lönesumman för alla månadsavlönade skådespelare i teatern.

Tillämpningsanvisning

Motivationstillägget betalas till en skådespelare för semestern och arbetsledighet till den del som en oavbruten arbetsledighet som beviljats i en eller flera delar inte överskrider 30 kalenderdagar.

17 § Turnétillägg

Protokollsanteckning

De tillägg som avses i punkterna 1–3 i denna paragraf höjs alltid under avtalsperioden på motsvarande sätt som de allmänna höjningar som ska genomföras.

1. En skådespelare som deltar i en turné ordnad av en regionteater betalas ett turnétillägg som uppgår till 41,86 euro, fr.o.m. 1.6.2023 till 43,33 euro och fr.o.m. 1.3.2024 till 44,41 euro för varje resedygn.
2. Till en skådespelare som deltar i en turné som varar minst sju timmar betalas 49,28 euro, fr.o.m. 1.6.2023 51,03 euro och fr.o.m. 1.3.2024 52,28 euro för varje resedygn.
3. Utöver ovan nämnda turnétillägg betalas en skådespelare vid en regionteater en månadsersättning som uppgår till 54,03 euro, fr.o.m. 1.6.2023 till 55,92 euro och fr.o.m. 1.3.2024 till 57,32 euro.

4. Turnétillägget betalas per kalendermånad under den månad som följer efter deltagandet i turnén.

Teatrar, där den regionala verksamheten upphört

5. Till en skådespelare som betalats det tillägg som avses i bilaga 4, 3 §, femte punkten, fjärde stycket i det kollektivavtal för skådespelare som var i kraft 1.3.1990–29.2.1992, betalas istället för detta tillägg ett personligt tillägg på 38,85 euro per månad fr.o.m. 1.1.1993. Tillägget tas bort eller minskas att motsvara lönejusteringarna. Den allmänna förhöjningen påverkar dock inte tillägget.

18 § Inhopparsättning

Bestämmelser om den ersättning som betalas till en skådespelare som blir tvungen att ta en annan skådespelares plats och ovanligt snabbt lära sig en ny roll ingår i inhopparreglementet (bilaga 4).

19 § Egentlig lön

Till skådespelarens ordinarie lön hör följande lönedelar;

- 1) grundlön eller motsvarande lön
- 2) personlig lön och föreställningstillägg

Tillämpningsanvisning

Begreppet egentlig lön behövs när lön betalas bland annat för semester, sjukledighet och moderskapsledighet.

KAPITEL III: ARBETSTID

ALLMÄNNA ARBETSTIDSARRANGEMANG

20 § Ordinarie arbetstid

1. En skådespelare har högst 224 arbetsdagar per spelår.

En skådespelare som enligt 31 § sjätte punkten har 36 vardagar semester, har fr.o.m. 1.8.2010 218 arbetsdagar per spelår.

2. Den ordinarie arbetstiden för skådespelare är högst 7,5 timmar per dag.
3. Det är möjligt att förlänga den ordinarie arbetstiden per dag ända till 9 timmar och 15 minuter ifall det är nödvändigt på grund av föreställning eller föreställningar, eller för tid använd till förberedande repetition eller huvudrepetitioner.

21 § Förläggning av arbetstid

1. Den dagliga arbetstiden uppdelas i två arbetsperioder som inleds vid samma tider på så sätt att en arbetsperiod kan vara högst fyra timmar.

För föreställningar, förberedande repetitioner och huvudrepetitioner kan längden på ovan nämnda arbetsperioder överskridas.

2. En föreställnings begynnelsestid kan variera, ifall man har meddelat om det på ett vederbörligt sätt.
3. Periodiseringen av repetitioner, begynnelsestiderna och längderna kan variera ifall man kommit överens om det med arbetsgruppen.
4. När det är frågan om ett kort skådespel som visas flera gånger samma dag, räknas till arbetstid förutom begynnelsen och slutet av skådespelen även 1,5 timmar mellan dem för förberedelse och efteruppgifter.
5. En skådespelare som på samma dag deltar i två föreställningar som jämte pauser är över två timmar långa är den dagen befriad från annat teaterarbete.
6. Skådespelarnas arbetsperioder ska dagligen förläggas så att de avslutas senast kl. 23. En arbetsperiod får sträcka sig över kl. 23 ifall en föreställning som inletts senast kl. 19.30 inte på grund av föreställningens längd avslutats kl. 23.
7. En repetition som hålls på söndag ska förläggas mellan kl. 14 och 22.
8. Förberedelse för föreställningen och efterarbete räknas enligt tiderna för arbetstid, dock minst 30 minuter före föreställningen och 15 minuter efter.

Tillämpningsanvisning

I samband med huvudrepetitionerna konstateras varje skådespelares föreställningsspecifika arbetstid jämte förberedelse och efterarbete.

9. Tiden mellan två arbetsperioder räknas som arbetstid, ifall tiden mellan arbetsperioderna är mindre än 1,5 timmar.

21 a § Arbete utanför den ordinarie arbetstiden

En skådespelare kan vid behov utföra en del av sitt arbete utanför ordinarie arbetstid, ifall man kommer överens om saken mellan arbetsgivaren och skådespelaren. För arbete som inte ryms med i skådespelarens ordinarie arbetstid betalas en lön som motsvarar omfattningen av det överenskomna arbetet eller så ges motsvarande ledig tid.

Tillämpningsanvisning

Man strävar efter att planera repetitionstidtabellerna så att det inte uppstår behov av arbete utanför den ordinarie arbetstiden. Ersättning för arbete utanför ordinarie arbetstid förutsätter en order av arbetsgivaren.

22 § Dagliga vilotider

1. Till varje arbetsperiod som varar längre än tre timmar hör en 15 minuter lång paus.
2. Tillräcklig vilotid ska reserveras mellan föreställningarna. När arbetet utförs oavbrutet minst sex timmar, ska en möjlighet att inta måltider ingå i arbetstiden, till exempel mellan på varandra följande föreställningar.

23 § Lediga dagar

1. En skådespelare har 111 lediga dagar i spelåret samt semestern, över vilken man bestämt om i kapitel IV i detta avtal.

Tillämpningsanvisning

Man ska sträva efter att arrangera de lediga dagarna för hela skådespelarkåren samtidigt, men de kan av särskilda skäl även ges per föreställning eller per skådespelare ifall man kommer överens om det med skådespelaren.

2. Skådespelarens lediga dagar arrangeras så att
  - a) Skådespelaren har minst en ledig dag i veckan på så sätt att skådespelaren en gång per vecka får en oavbruten ledighet på minst 35 timmar. Ledigheten per vecka kan ordnas så att den omfattar i genomsnitt 35 timmar under en tidsperiod på 14 dygn. Ledigheten ska omfatta minst 24 timmar per vecka.

Om ledighet per vecka ska meddelas minst 10 dagar på förhand. Meddelad ledig tid får inte utan skådespelarens samtycke ändras till annat, om det inte finns en sådan grund till ändringen som avses i arbetstidslagen (**872/2019**).

b) Under påskveckan har skådespelaren fem lediga dagar fr.o.m. måndagen. Lokala avtal om tidpunkten för de lediga dagarna kan ingås.

c) Den andra måndagen i februari och i mars och maj, den tredje måndagen i augusti, den första i oktober och den tredje i november samt julafton och juldagen är lediga dagar. Lokala avtal om tidpunkten för de lediga dagarna i augusti, oktober och mars kan ingås.

Tillämpningsanvisning

Om placeringen av lediga dagar förhandlas med förtroendemannen i samband med förhandlingarna om årsarbetsplanen.

Man eftersträvar att placera de lediga dagarna enligt följande under höstperioden:

- minst 5 x 2 dagar ledigt utan avbrott;
- minst 2 x 3 dagar ledigt utan avbrott, varav man försöker ordna en ledighet under skolornas höstlov;
- minst två av de lediga dagarna infaller på en lördag;
- minst en ovan nämnd ledighet utan avbrott infaller i oktober och en i november.

och enligt följande under vårperioden:

- minst 6 x 2 dagar ledigt utan avbrott;
- minst 2 x 3 dagar ledigt utan avbrott;
- minst två av de lediga dagarna infaller på en lördag;
- minst en ovan nämnd ledighet utan avbrott infaller i februari och en i mars.

ARBETSTIDSERSÄTTNINGAR

24 § Mertidsarbete på grund av föreställning, förberedande eller huvudrepetition

Ifall skådespelarens ordinarie arbetstid per dag överskrider 7,5 timmar på grund av arbetstid använd till en föreställning, föreställningar, förberedande eller huvudrepetitioner, betalas oförhöjd timlön som ersättning åt skådespelaren för arbetstiden upp till 9 timmar 15 minuter. Ersättningen kan helt eller delvis bytas ut mot motsvarande ledig tid i fulla dagar vid en tidpunkt som man kommer överens om med skådespelaren.

25 § Övertidsarbete

1. Ifall skådespelarens ordinarie arbetstid per dag överskrider 9 timmar 15 minuter på grund av arbetstid använd till en föreställning, föreställningar, förberedande eller huvudrepetitioner, betalas för de två första övertidstimmarna en timlön förhöjd med 50 procent och därefter en timlön förhöjd med 100 procent.
2. Ifall skådespelarens ordinarie arbetstid per dag annars överskrider 7,5 timmar, räknas den första halvtimmen som mertidsarbete för vilket betalas normal timlön, medan man räknar arbetstiden som överskrider 8 timmar som övertid och betalar en timlön förhöjd med 50 procent för de två första övertidstimmarna och därefter en timlön förhöjd med 100 procent.
3. Ifall antalet arbetsdagar per spelår överskrider för skådespelaren betalas för varje extra arbetsdag en dagslön förhöjd med 50 procent eller så ges motsvarande ledig tid enligt överenskommelse.

26 § Söndagsarbete

1. För arbete som utförs på en söndag eller en annan kyrklig helgdag samt på självständighetsdagen och första maj betalas förutom den ordinarie lönen därtill en oförhöjd timlön för varje arbetstimme eller så ges motsvarande ledig tid enligt överenskommelse. Om arbetet samtidigt är övertidsarbete betalas därtill övertidsersättning, som räknas utgående från den oförhöjda timlönen eller så ges den enligt överenskommelse som motsvarande ledig tid. Om skådespelaren under ovan nämnda dagar deltar i tre föreställningar, betalas för den tredje föreställningen en tredubbel oförhöjd timlön eller så ges enligt överenskommelse motsvarande ledig tid.
2. Om ett arbete som förlagts till en söndag eller en annan kyrklig helgdag eller självständighetsdagen eller första maj inhiberas så sent att skådespelaren redan anlånt till arbetsplatsen, betalas som söndagsförhöjning en lön för en timme, och den nämnda dagen kan inte räknas som en ledig dag.

27 § Beräkning av tim- och dagslön

Timlönen beräknas genom att dividera den ordinarie lönen i kalendermånaden med talet 163.

Då månadslönen omvandlas till dagslön i annat fall än då semesterlönen räknas, används talet 21 som divisor.

28 § Arbetsplaner

Veckoarbetsplan

Teaterns veckoarbetsplan och följande veckas preliminära arbetsplan läggs upp på anslagstavlan senast föregående veckas onsdag. Om en ändring absolut måste göras i veckoarbetsprogrammet, förhandlar man om det med förtroendemannen och meddelar de berörda.

Årsarbetsplan

Före spelåret börjar informerar teatern med bindande verkan om tidpunkten för sommarledigheten.

Före spelåret börjar informerar teatern med bindande verkan om de lediga dagarna samt datumet då perioderna inleds och avslutas för den ifrågavarande teatersäsongen samt preliminärt om den följande.

Man förhandlar i god tid med förtroendemannen om årsarbetsplanen före man informerar om den. Ifall man i den bindande arbetsplanen av tvingande orsaker måste göra ändringar, ska man komma överens om dem med förtroendemannen och skådespelaren.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

29 § Hälsoundersökningar och -granskningar

1. Den tid som åtgått till hälsoundersökningar och –granskningar som arbetsgivaren beordrat eller lagstadgade kontroller som arbetet förutsätter räknas till arbetstid även när de försiggår på ledig tid. Resetid i anknytning till dem räknas inte som arbetstid. Ifall resetiden infaller på skådespelarens ordinarie arbetstid, förlängs inte arbetstiden av den här orsaken.
2. Tid som åtgått till undersökningar som företas på remiss av läkare, såsom en specialläkares undersökning eller en laboratorie- eller röntgenundersökning, räknas inte till arbetstid, men ifall en skådespelare av vid verkligt behov måste genomgå ovan nämnda undersökningar under arbetstid, ordnas för dessa undersökningar befrielse från arbete. Detsamma gäller medicinska undersökningar före förlossning, ifall dessa undersökningar måste göras på arbetstid. Ifall undersökningen jämte resetid infaller på skådespelarens ordinarie arbetstid, förlängs inte arbetstiden av den här orsaken. Bestämmelserna i denna punkt tillämpas inte på undersökningar beordrade av tandläkare.

Tillämpningsanvisning

Med verkligt behov avses att undersökningen inte kan utföras utanför arbetstiden eller att det är fråga om ett akut behov av undersökning.

Avtalsbestämmelsen gäller inte på eget initiativ företagna besök hos läkare, tandläkare eller besök i vårdsyfte, inte heller undersökningar som varar flera dagar i sträck, eller undersökningar som utförts i samband med ett läkarbesök som skådespelaren företagit på eget initiativ.

3. Screeningsundersökningar i syfte att kartlägga hälsa och välmående och förhindra hälsoproblem (Statsrådets förordning om screening 1339/2006, bröstcancerscreening och screening i syfte att förebygga cancer i livmoderhalsen) och andra kommunvisa screeningsundersökningar kan utföras under arbetstid, i fall det inte är möjligt att genomgå dem utanför arbetstiden.
4. Vid tillämpningen av denna paragraf får man inte äventyra huvudrepetitioner eller föreställningar. Frånvaro får inte öka på antalet repetitioner.

KAPITEL IV: SEMESTER

30 § Beviljande av semester och sommarledighet

1. Vid beviljande av semester eller betalning av semesterlön eller semesterersättning ska bestämmelserna i denna paragraf iakttas vid sidan om bestämmelserna i semesterlagen (162/2005).
2. Semester och oanvända lediga dagar som är kvar när vårteatersäsongen tar slut ska ges före 31.7 som en oavbruten sommarledighet, som ska meddelas om två månader före den inleds.

Tillämpningsanvisning

I en teater som utövar sommarteaterverksamhet kan man avvika från bestämmelsen om oavbruten följd.

3. Av sommarledigheten ska, med de undantag som nämns nedan i punkt 5, en oavbruten period på minst 30 lediga dagar ges som semester under semesterperioden, till vilken hör minst 26 vardagar.
4. Studieleidigheten räknas som tid likställd med tid i arbete såsom bestämts i 3 § 5 mom. punkt 11 a i semesterlagen och i 3 § andra punkten i skådespelarens utbildningsavtal.
5. En skådespelare som vid slutet av spelåret har varit i tjänst som berättigar till erfarenhetstillägg i minst ett års tid, får, i tillägg till de 24 vardagar som placeras in i semesterperioden, en skild semester på sex vardagar, som placeras efter semesterperioden men före nästa års semesterperiod inleds, och som antingen hålls tillsammans eller i skilda delar ifall skådespelaren samtycker. Dagarna tas från de lediga dagar som nämns ovan i 23 §, första punkten. Ifall skådespelaren samtycker kan den semesterdel som avses i denna punkt ges vid en annan tidpunkt under det kalenderår då semesterkvalifikationsåret avslutas.
6. Till en skådespelare som har minst femton (15) års tjänstetid som berättigar till erfarenhetstillägg vid slutet av spelåret ges en semester på 36 vardagar.

Tillämpningsanvisning

För en skådespelare som varit anställd av teatern 30.4.1994 fastställs tiden som berättigar till semester upp till den tidpunkt enligt den tjänstetid som berättigar till tjänstetillägg som finns i 13 § i skådespelaravtalet som var i kraft 30.11.1994.

31 § Semesterlön och semesterersättning

1. Semesterlönen och semesterersättningen fastställs på basis av lönen för 26 vardagar.
2. Semesterlönen och semesterersättningen för en skådespelare som avses ovan i 30 § femte punkten fastställs enligt 30 vardagar, och för en skådespelare avsedd i sjätte punkten fastställs semesterlönen och semesterersättningen enligt 36 vardagar.
3. Dagslönen beräknas genom att dividera månadslönen med talet 25. Om denna uträknade semesterlön inte motsvarar den lön som annars betalas skådespelaren, ska den utjämnas till att motsvara skådespelarens riktiga lön i samband med nästa lönebetalning.
4. Om söndagsarbete som utförs under ordinarie arbetstid ingår i arbetstiden är skådespelaren berättigad till ett tillägg i lönen för semestertiden som motsvarar ersättningen för söndagsarbetet i pengar. Ersättningen i pengar för söndagsarbete beaktas i lönen för semestertiden på det sättet att den semesterlön som beräknats såsom i första punkten höjs med det procenttal som, för sådant söndagsarbete som utförts under ordinarie arbetstid 1.8–31.7, anger ersättningarnas procentuella andel av den ordinarie lönen för samma tid. Det på detta vis uträknade tillägget kan vara högst 30 procent av den ordinarie lönen för semestertid.
5. Ifall semestern avbryts så som avses i 5 § 3 mom. i semesterlagen och arbetsgivaren börjar betala lön för sjukdomstid enligt 34 §, är arbetsgivaren berättigad att under den här tiden själv lyfta dagpenningen enligt sjukförsäkringslagen.

32 § Semesterpenning

1. Till en skådespelare betalas i semesterpenning 50 procent av hans eller hennes i 31 § avsedda semesterlön.
2. Semesterpenningen betalas även för semesterersättning.
3. Semesterpenningen betalas på en gång ut i samband lönebetalningen i augusti, om inte annat avtalas lokalt. Semesterpenningen för semesterersättning betalas ut i samband med betalningen av semesterersättningarna. Om anställningsförhållandet har upphört före lönebetalningen i augusti, betalas semesterpenningen senast i samband med lönebetalningen.
4. Semesterpenningen betalas inte för semestern eller för en del av den, om skådespelaren omedelbart före semestern eller före en del av den inletts, eller efter att semestern eller en del av den avslutats, har varit borta från arbetet utan lov eller utan en godtagbar orsak. Semesterpenningen betalas inte heller för semesterersättning om skådespelaren häver arbetsavtalet utan viktigt skäl, eller ifall arbetsgivaren hävt skådespelarens arbetsavtal.

KAPITEL V: ARBETSLEDIGHET OCH FAMILJELEDIGHET

33 § Rätt till sjukledighet

1. Skådespelaren har rätt att få ledigt från arbetet (sjukledighet) om han eller hon på grund av en arbetsförmåga som beror på sjukdom, skada eller olycksfall är oförmögen att utföra sitt arbete.
2. Ett godkänt läkarintyg över arbetsförmågan måste uppvisas. Man kan även påvisa arbetsförmåga på ett annat tillförlitligt sätt för en arbetsförmåga på högst tre dagar, eller ifall teatern beslutar det för en längre tid, om inte den som beviljar sjukledigheten av särskilda skäl anser att ett läkarintyg behövs även i dessa fall.
3. Sjukledigheten beviljas utan särskild ansökan för den tid som anges i läkarintyget eller för annan tid såsom utretts enligt punkt 2.
4. Arbetsgivaren ska omedelbart meddelas om en plötslig sjukdom som förhindrar uppträdande.

Tillämpningsanvisning

Skådespelaren ska informera arbetsgivaren om sitt arbetsskick på det sätt som arbetsgivaren bestämmer.

För att få sjukledighet ska skådespelaren vara oförmögen att utföra sitt eget arbete och i allmänhet bevisa detta genom ett läkarintyg. Enbart ett intyg t.ex. över läkarbesök, undersökning, rehabilitering eller besök på poliklinik räcker därmed inte. Om en läkare har skrivit ut intyget över arbetsförmågan retroaktivt, ska han eller hon motivera varför intyget är retroaktivt.

Sjukledighet beviljas i regel enligt läkarintyget. Ett läkarintyg är ändå bara ett sakkunnigutlåtande, som teatern kan avvika från av grundad anledning. Om det kommer fram att en skådespelare trots läkarintyg inte har varit arbetsförmögen, t.ex. då personen varit i liknande arbete under den ifrågavarande tiden, har han eller hon inte rätt till avlönad sjukledighet.

Om läkarintyget av grundad anledning inte kan godkännas, kan arbetsgivaren på egen bekostnad skicka skådespelaren till en av arbetsgivaren anvisad läkare för undersökning.

Skådespelaren är berättigad att få sjukledighet för vårdåtgärder under arbetstid för en plötslig tandsjukdom, ifall den plötsliga tandsjukdomen kräver vård under arbetstid under samma dag eller under samma arbetsskift, och skådespelaren inte kan få vård utanför arbetstiden. Arbetsförmågan och behovet av brådskande vård ska visas med ett intyg av tandläkaren.

34 § Lön under sjukledighet

1. Skådespelaren har under ett kalenderår rätt att för sjukledighetstid få
  - 1) sin ordinarie lön för 60 kalenderdagar,
  - 2) därefter två tredjedelar av sin ordinarie lön för 120 kalenderdagar, och
  - 3) därtill kan man enligt prövning betala högst två tredjedelar av den ordinarie lönen för högst 185 kalenderdagar.
2. En förutsättning för att erhålla lön för sjukdomstid är att skådespelarens anställningsförhållande omedelbart före sjukledigheten har fortgått oavbrutet minst 60 kalenderdagar.
3. En sådan skådespelare vars anställningsförhållande inte har fortgått den tid som förutsätts i punkt 2 före sjukledigheten har rätt att under kalenderåret få ordinarie lön för sjukledigheten för 14 kalenderdagar, varefter inga löneförmåner betalas.

Tillämpningsanvisning

Lön för sjukdomstid betalas högst så länge som anställningsförhållandet varar även om arbetsförmågan skulle fortsätta därefter.

För utbetalning av lön för sjukdomstid krävs att skådespelaren har inlett arbetet.

Det faktum att karenstiden uppfylls under sjukledigheten berättigar inte till att tillämpa lönebetalningstiderna enligt punkt 1 på den del av sjukledigheten som infaller efter att karenstiden uppfyllts. När man beräknar tiderna enligt punkt 1 ska man även beakta löner för sjukdomstid som betalats under karenstiden. Varje anställningsförhållande granskas separat vad gäller karenstider och betalningstider.

4. Lön för sjukdomstid betalas inte efter att sjukledighet fortgående i en eller flera delar har beviljats för över 12 månader. Sjukledigheten anses fortgående om den inte avbrutits av en oavbruten tidsperiod i arbete på minst 30 kalenderdagar. För den tid som går över 12 månader kan man enligt prövning betala högst hälften av den ordinarie lönen.

Tillämpningsanvisning

Arbetsförmågan kan förorsakas av samma eller en annan sjukdom. En fortgående sjukledighet avbryts inte av t.ex. semester eller rehabilitering på viss tid, eftersom det inte i dessa fall är fråga om arbete.

5. Om det i arbetstiden ingår söndagsarbete som utförts under ordinarie arbetstid, höjs dagslönen under sjukdomstiden enligt de procenttal som uträknats 31 § fjärde punkten, i vilka man även tar i beaktande söndagsarbetets andel.

Tillämpningsanvisning

Om anställningsförhållandet började efter den 31 mars, ska det nämnda "tillägget för söndagsarbete" inte betalas i lönen för sjukdomstiden före början av april nästa år.

6. Lön för sjukdomstid betalas inte ifall skådespelaren har förorsakat arbetsförmågan uppsåtligt eller av grov oaktsamhet.
7. Om skådespelaren har rätt att få ersättning för inkomstbortfall från något annat håll, betalas endast den del av lönen för sjukdomstid som överstiger ersättningen. Som ersättning anses i detta fall inte vård, därmed jämförbara kostnader, menersättning, engångsersättning som betalas i stället för denna, och inte heller tillägg och ersättningar som nämns i 20 § i lagen om olycksfallsförsäkring. Lönen för sjukdomstid betalas ändå till fullt belopp, om ersättningen grundar sig på en av arbetstagaren frivilligt bekostad förmån, eller om han eller hon ersätts för ett sådant olycksfall som inte förorsakat sjukledigheten i fråga.

Tillämpningsanvisning

Om en skådespelare inte utnyttjar sin rätt att få ersättning, t.ex. inte söker ersättning av den som förorsakat arbetsförmågan enligt skadeståndslagen, betalas åt honom eller henne inte den del av lönen för sjukdomstid som ersättningen skulle ha täckt lönen.

8. Om en skådespelare med stöd av 16 § 2 mom. eller 17 § i lagen om smittsamma sjukdomar har beordrats att utebli från sitt förvärvsarbete eller att hållas isoleras för att förhindra att en smittsam sjukdom sprids, har den anställda rätt att för frånvarotiden få lön såsom bestämts i denna paragraf om lön för sjukdomstid. Samma rätt till lön har en sådan person med missbruksproblem som självständigt har sökt sig till institutionsvård efter att på förhand ha kommit överens om vården med sin arbetsgivare. På lönerna tillämpas bestämmelserna i 39 §.

35 § Personskada orsakad av brott

Lönen för sjukdomstiden kan betalas till sitt fulla belopp utan att förhindras av 34 § punkt 7 om orsaken till arbetsförmågan är en personskada som orsakats genom brott som berättigar arbetsgivaren till en ersättning som motsvarar lönen enligt lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel (935/1973, jämte senare ändringar). En förutsättning för utbetalning av lönen är att målsäganden har polisanmält brottet, begärt att åtal ska väckas eller framställt straffyrkande och, i fråga om målsägandebrott, att denna åtgärd inte har återkallats senare. Lönen för sjukdomstiden återkrävs om arbetsgivaren inte på grund av skådespelarens försummelse får ersättning enligt den ovan nämnda lagen.

Tillämpningsanvisning

En skådespelare har rätt att på grund av arbetsförmåga som förorsakats av brott få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen och ersättning enligt brottsskadelagen. Av den här orsaken ska teatern söka ersättning både från Folkpensionsanstalten och från statskontoret (bägge ansökningarna kan inlämnas till FPA).

36 § Arbetsolyckor och yrkessjukdomar

1. Om arbetsförmågan beror på en arbetsolycka eller en sjukdom som orsakats av en olycka, yrkessjukdom eller våld i arbetsuppgifterna, såsom avses i lagstiftningen om olycksfallsförsäkring, har skådespelaren rätt till
  - 1) sin ordinarie lön för högst 120 kalenderdagar,
  - 2) därefter två tredjedelar av den ordinarie lönen för högst 120 kalenderdagar, och
  - 3) dessutom enligt prövning två tredjedelar av den ordinarie lönen för högst 125 kalenderdagar.
2. På lön för sjukdomstid enligt denna paragraf tillämpas bestämmelserna i 34 § punkt 5 och 7.
3. Arbetsgivaren kan bestämma att lön enligt den här paragrafen betalas i förskott före ärendet som gäller ersättning för arbetsolyckan har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.
4. Om ersättning för arbetsförmåga inte betalas med stöd av lagstiftningen om olycksfallsförsäkring, eller om ersättningen inte betalas till sitt fulla belopp, bestäms rätten till lön för sjukdomstid enligt 34 §. Om skådespelaren då inte har rätt till lön för sjukdomstid eller om lönen är mindre än lönen som betalats ut i förskott, är han eller hon skyldig att återbetala förskottet eller den del som överstiger lönen för sjukdomstiden. Återbetalningen kan verkställas genom kvittning från skådespelarens lön enligt 2 kap. 17 § i arbetsavtalslagen.
5. Beviljande av sjukledighet enligt denna paragraf minskar inte på rätten till de förmåner som nämns i 34 §.

Tillämpningsanvisning

Man är berättigad till lön separat för varje arbetsolycka eller yrkessjukdom. Ett kalenderårsskifte påverkar inte lönen för sjukdomstid som avses i denna paragraf.

På en skådespelare tillämpas inte karensen på 60 dagar ifall arbetsförmågan orsakats av en arbetsolycka eller en yrkessjukdom.

Exempel:

A har varit sjuk på grund av en arbetsolycka och förmånerna har bestämts enligt punkt 1 i 36 §. A tillfrisknar och återgår till arbetet för ett år. Därefter undergår A en operation på grund av en skada som förorsakats av samma arbetsolycka. För denna sistnämnda tid av arbetsförmåga får A fortsättningsvis de förmåner som avses i första punkten i 36 §, och sjukledigheten tolkas som en fortsättning på den förra sjukledigheten.

Begreppen arbetsolycka och yrkessjukdom definieras i lagen om olycksfallsförsäkring och i yrkessjukdomslagen.

37 § Sjukdom som leder till pensionering eller rehabilitering

1. Till en skådespelare som på grundval av sitt anställningsförhållande har beviljats invalidpension tills vidare eller rehabiliteringsstöd för viss tid beviljas inte avlönad sjukledighet från den tidpunkt då hans eller hennes ovillkorliga rätt till lön för sjukledigheten har upphört. Den ovillkorliga rätten till avlönad sjukledighet upphör oberoende av kalenderårsskifte efter det att sammanlagt 180 kalenderdagar avlönad sjukledighet har beviljats för sjukdomen som ledde till händelsen som lett till invalidpension eller till tidsbegränsat rehabiliteringsstöd. Det att kalenderåret skiftar berättigar i det här fallet inte till full lön.

Tillämpningsanvisning

I 19 c § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) finns bestämmelser om att retroaktivt beviljad invalidpension eller rehabiliteringspenning betalas till arbetsgivaren om arbetsgivaren för samma tid har betalat lön för sjukdomstid till arbetstagaren. Enligt ovan nämnda paragraf betalas pensionen till arbetsgivaren endast under förutsättningen att pensionsanstalten underrättas minst två veckor före den dag då pensionen ska utbetalas.

2. Om skådespelaren har beviljats invalidpension eller det tidsbegränsade rehabiliteringsstöd för viss tid så att den börjar före skådespelarens ovillkorliga rätt till avlönad sjukledighet enligt punkt 1 har upphört, upphör skådespelarens ovillkorliga rätt till avlönad sjukledighet, avvikande från punkt 1, när invalidpensionen eller rehabiliteringsstödet för viss tid börjar.

Tillämpningsanvisning

Rehabiliteringsstöd för viss tid

När en skådespelare får rehabiliteringsstöd för viss tid har han eller hon på oavlönad arbetsledighet och inte på sjukledighet, ifall anställningen fortsätter. Tid med rehabiliteringsstöd för viss tid anses således inte vara sjukledighetstid när man tillämpar bestämmelserna i 34 § fjärde punkten om sammanhängande avlönad sjukledighet under högst 12 fortgående månader. Tiden med rehabiliteringsstöd betraktas som pågående anställning när man räknar ut karenstiden enligt 34 § andra punkten. Den ifrågavarande tiden räknas också som tid som berättigar till årsbunden del av det personliga tillägget till den del som oavlönad tjänste-/arbetsledighet i allmänhet gör det.

Om den som återvänt till arbetet efter att ha fått rehabiliteringsstöd för viss tid återinsjuknar i en annan sjukdom än den sjukdom som lett till utbetalning av rehabiliteringsstödet, betalas lön för sjukdomstid enligt 34 §. Om det är fråga om samma sjukdom som tidigare lett till utbetalning av rehabiliteringsstöd för viss tid tillämpas bestämmelserna i 37 §, om det inte gått minst ett år sedan den anställda återvände till arbetet efter att ha fått rehabiliteringsstöd för viss tid. I så fall anses arbetsförmågan vara förorsakad av en annan sjukdom.

3. Dröjer beslutet om pension eller rehabiliteringsstöd och har det för den sjukdom som ligger till grund för ansökan redan beviljats avlönad sjukledighet för 180 kalenderdagar, kan avlönad sjukledighet enligt prövning beviljas för högst 185 kalenderdagar under loppet av samma kalenderår, varvid lönen uppgår till högst två tredjedelar av den ordinarie lönen.

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på lön för sjukledighet såsom avses i 36 §.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på personer som övergår till individuell förtidspension eller delinvalidpension.

I denna tillämpningsanvisning avses med pension även rehabiliteringsstöd för viss tid. Bestämmelserna tillämpas när skådespelaren har getts ett s.k. B- utlåtande för pensionsansökan eller när pensionsansökan har lämnats in. Skådespelaren är skyldig att utan dröjsmål underrätta arbetsgivaren att pensionsansökan har lämnats in. Senast efter att pensionen beviljats genom ett lagkraftavunnet beslut, ska lönesättningen justeras enligt bestämmelserna i denna paragraf, och lön som eventuellt betalats till ett för stort belopp återkrävs.

Om pensionsansökan avslås genom ett lagkraftvunnet beslut, betalas lön för sjukdomstid enligt bestämmelserna i 34 §. Om lönen har betalats enligt 37 §, betalas i efterskott skillnaden mellan lönerna enligt 34 och 37 §.

Om pensionsansökan avslås och beslutet överklagas, betalas lön för sjukdomstid fortsättningsvis enligt bestämmelserna i 37 §. Efter att besvären avgjorts genom ett lagkraftvunnet beslut, korrigeras lönen för sjukdomstid vid behov i enlighet med resultatet av beslutet.

Om pensionsansökan avslås och skådespelaren omedelbart lämnar in en ny pensionsansökan, betalas lön för sjukdomstid fortsättningsvis enligt bestämmelserna i 37 §. Om även denna pensionsansökan avslås genom ett lagkraftvunnet beslut och någon ny ansökan inte lämnas in, korrigeras lönen så att den för hela sjukledigheten blir överensstämmande med 34 §, dvs. man betalar skillnaden mellan lönerna enligt 34 och 37 § i efterskott. Om pension däremot beviljas, betalas lön enligt 37 § fr.o.m. början av den sjukdom som ledde till pensioneringen.

Vid sjukdomsfall som leder till invalidpension granskas i allmänhet läkarintygen för innevarande och föregående år för att man ska få reda på om det är fråga om samma sjukdom eller inte. Om en sjukledighet som inleddes exempelvis redan i november 2009 utan avbrott fortgått till år 2011, granskas läkarintygen även för år 2011.

Exempel 1

B har varit på sjukledighet i mars-april under 60 kalenderdagar och har fått full lön för denna tid. I september insjuknar D i en annan sjukdom, som leder till pensionsfall. För den här sjukledigheten betalas 2/3 lön för 120 kalenderdagar och från början av följande år 2/3 lön för 60 kalenderdagar, dvs. på basis av sjukdomen som leder till ett pensionsfall betalas lön för sammanlagt 180 kalenderdagar. Ett kalenderårsskifte berättigar inte på nytt till full lön.

Exempel 2

C har fram till slutet av juli varit på sjukledighet i 180 kalenderdagar, och har för denna tid betalats full lön för 60 dagar och 2/3 lön för 120 dagar. I november insjuknar C i en annan sjukdom, som leder till pensionsfall. För den här sjukledigheten betalas ingen lön i november-december, men från början av nästa kalenderår betalas på basis av sjukdomen som leder till pensionsfallet full lön för 60 dagar och 2/3 lön för 120 dagar. Eftersom C i detta fall inte fått någon lön alls för sjukdomen som lett till pensionsfallet under det föregående kalenderåret, och lönen således inte i något skede har minskat till 2/3, betalas lönen till fullt belopp från början av året.

Exempel 3

D har i början av året varit på sjukledighet i 108 kalenderdagar, och har fått full lön för 60 dagar och 2/3 lön för 48 dagar. I september insjuknar D i en annan sjukdom, som leder till pensionsfall. På basis av den här sjukdomen betalas medan samma kalenderår ännu fortgår 2/3 lön för 72 kalenderdagar, varefter lön inte längre betalas under det kalenderåret. Från början av följande kalenderår betalas 2/3 lön för 108 kalenderdagar. På basis av sjukdomen som leder till pensionsfall betalas alltså lön för sammanlagt 180 kalenderdagar (72 dagar + 108 dagar).

Exempel 4

E har fram till slutet av kalenderåret på basis av en annan sjukdom fått full lön för 15 kalenderdagar, och på basis av en sjukdom som lett till pensionering full lön för 30 kalenderdagar. Efter årsskiftet får E på basis av sjukdomen som ledde till pension full lön för ytterligare 15 kalenderdagar och därefter 2/3 lön för 135 kalenderdagar.

Beaktande av föräldraledighetsreformen

38 § och 39 § gäller tills lagarna 28/2022 och 29–59/2022 träder i kraft från och med 1.8.2022. Därefter tillämpas inte ovan nämnda paragrafer, i stället träder 38a § och 39a § i kraft. Om det sker väsentliga förändringar i lagarnas ikraftträdande som leder till att de paragrafer som avtalats här inte på ett rationellt sätt kan tillämpas på ett sätt som beaktar förändringarna, är kollektivavtalsparterna skyldiga att förhandla om att ändra dessa paragrafer så att de motsvarar den eventuellt ändrade lagstiftningen. 38a § och 39a § gäller familjer där barnets beräknade födelsetid infaller 4.9.2022 eller senare. I fråga om familjer där barnets beräknade födelsetid infaller före detta tillämpas 38 § och 39.

38 § Moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet

Avlönad moderskapsledighet

1. En skådespelare har rätt att få sin ordinarie lön för de 72 första vardagarna under moderskapsledigheten, under förutsättning att
  - 1) skådespelaren har varit anställd av den ifrågavarande teatern i minst två månader omedelbart före moderskapsledigheten inleds,
  - 2) moderskapsledigheten har sökts senast två månader före man planerar inleda moderskapsledigheten,
  - 3) skådespelaren visar arbetsgivaren ett i sjukförsäkringslagen avsett intyg som utfärdats av en läkare eller hälsocentral där längden på graviditeten och den beräknade förlossningstiden framgår.

Tillämpningsanvisning

Om skådespelarens familjeledighet har stadgats i 4 kap. i arbetsavtalslagen (55/2001). När anställningsförhållandet upphör, upphör alltid också rätten till löneförmåner under moderskapsledighet.

Lön under faderskapsledighet

2. En arbetstagare har rätt till ordinarie lön för de 12 första vardagarna under sin faderskapsledighet förutsatt att
  - 1) arbetstagaren har utan avbrott varit anställd vid teatern minst två månader omedelbart före faderskapsledigheten;
  - 2) teatern har underrättats om faderskapsledigheten senast två månader innan ledigheten inleds; Om den ansökta faderskapsledigheten varar längre än 12 vardagar, är det en förutsättning för avlönad faderskapsledighet att den har anmälts minst en månad före den tilltänkta ledigheten inleds och
  - 3) att arbetsgivaren ges ett intyg utfärdat av läkare eller hälsovårdare över att barnet fötts. Vad gäller faderskapsledighet som tas ut i samband med födseln kan intyget över födseln ges till arbetsgivaren genast efter faderskapsledigheten.
3. Bestämmelserna i 34 § 5 punkten tillämpas på lön under moderskaps- och faderskapsledighet.
4. Bestämmelserna om moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet tillämpas på motsvarande sätt också på föräldrar till adoptivbarn.

Tillämpningsanvisning

Teaterns rätt till dag- eller moderskapspenningen enligt sjukförsäkringslagen har bestämts i 39 §.

5. Särskild moderskaps- och föräldraledighet är oavlönade. Faderskapsledighet är oavlönad till den del den överskrider 12 vardagar.

Uppgörande av helhetsplan

6. Den som ansöker om moderskapsledighet ska i mån av möjlighet uppge för arbetsgivaren huruvida rätten till faderskapsledighet och föräldraledighet kommer att utnyttjas och när dessa i så fall inleds, hur länge de varar och hur de delas upp.

39 § Teaterns rätt till dag- och moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen och till viss andra ersättningar

1. Arbetsgivaren har rätt till en del av den dag- och moderskapspenning som betalats enligt sjukförsäkringslagen för sjuk- eller moderskapsledighet som motsvarar lönen som betalats för tiden.

Tillämpningsanvisning

Om dag- eller moderskapspenningen av någon anledning betalats åt skådespelaren för samma tid som han eller hon fått löneförmåner, dras sjuk- eller moderskapspenningen av från lönen.

2. För att få löneförmåner under sjukledigheten och moderskapsledigheten ska skådespelaren iaktta det som stadgats eller bestämts om att få dag- eller moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen. Om teatern förlorar de förmåner som tillkommer den på grund av skådespelarens försummelse eller till följd av dennes åtgärder, minskas löneförmånerna enligt 34, 36 och 38 § med ett belopp som motsvarar det förlorade beloppet.

38a § Graviditets- och föräldraledighet

Arbetstagaren har rätt att under de 40 första vardagarna av graviditetsledigheten och under de 44 första vardagarna av föräldraledigheten få sin ordinarie lön under förutsättning att

- 1) arbetstagaren utan avbrott har varit anställd vid teatern i fråga minst två månader omedelbart före graviditets- eller föräldraledigheten;
2. de avlönade föräldraledighetsdagarna inte överskrider totalt 44 dagar för barnet/barnen som fötts och
3. graviditets- och föräldraledigheten har meddelats minst två månader innan graviditets- och föräldraledigheten inleds;
4. arbetstagaren har rätt till graviditets- eller föräldrapenning och följer bestämmelserna kring att lyfta sådan.

Båda föräldrarna har möjlighet att använda 18 föräldraledighetsdagar samtidigt. Dessa lediga dagar räknas med i de totalt 44 dagarna.

En arbetstagare som är föräldraledig och arbetsgivaren kan avtala om att arbetstagaren arbetar deltid, högst 5 timmar per dag.

Om deltidsarbetet infaller under en tid av föräldraledigheten då arbetsgivaren är skyldig att betala lön, betalar arbetsgivaren lön för de arbetade timmarna och 50 % av lönen för föräldraledigheten och ansöker om dagpenning från FPA för egen del.

Tillämpningsanvisning:

Om arbetstagarens familjeledighet har stadgats i 4 kap. i arbetsavtalslagen och i sjukförsäkringslagen. Vad gäller graviditetsledighet visas för arbetsgivaren ett i sjukförsäkringslagen avsett intyg som utfärdats av en läkare eller hälsocentral där längden på graviditeten och den beräknade förlossningstiden framgår. Vad gäller föräldraledighet skickas till arbetsgivaren en förhandsifylld ansökan om föräldraförmåner som ska lämnas in till FPA.

När anställningsförhållandet upphör upphör alltid också rätten till löneförmåner under moderskaps- eller faderskapsledighet eller graviditets- och föräldraledighet.

Bestämmelserna i 34 § 5 punkten tillämpas på lön under graviditets- och föräldraledighet. Bestämmelserna om graviditets och föräldraledighet tillämpas på de föräldrar som definieras i sjukförsäkringslagen.

Tillämpningsanvisning

Teaterns rätt till dag- eller moderskapspenningen enligt sjukförsäkringslagen har bestämts i 39 a §.

Familjeledigheter som överskrider 44 dagar är oavlönade.

Uppgörande av helhetsplan

Den som ansöker om graviditets- eller föräldraledighet ska i mån av möjlighet uppge för arbetsgivaren huruvida rätten till ledighet kommer att utnyttjas och när dessa i så fall inleds, hur länge de varar och hur de delas upp.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelser om arbetstagarnas vårdledighet och partiella vårdledighet anges i 4 kap. i arbetsavtalslagen.

39a § Arbetsgivarens rätt till arbetstagarens dagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen samt vissa andra ersättningar

Teatern har rätt att få motsvarande del av de föräldradagpenningförmåner som betalats enligt sjukförsäkringslagen för sjuk- eller föräldraledighet som motsvarar lönen som betalats för tiden.

Tillämpningsanvisning

Om dagpennings- eller föräldradagpenningförmånerna av någon anledning betalats åt arbetstagaren för samma tid som han eller hon fått löneförmåner, dras sjuk- eller föräldradagpenningen av från lönen.

För att få löneförmåner under sjukledigheten och föräldraledigheten ska arbetstagaren iaktta det som stadgats eller bestämts om att få dag- eller föräldrapenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen. Om teatern förlorar de förmåner som tillkommer den på grund av arbetstagarens försummelse eller till följd av dennes åtgärder, minskas dessa löneförmåner enligt kollektivavtalet med ett belopp som motsvarar det förlorade beloppet.

Tillämpningsanvisning

Om semestern har fastställts att äga rum under sjukledigheten, har arbetstagaren rätt att få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen och semesterlön.

40 § Tillfällig vårdledighet

1. En skådespelare har rätt till ledighet för att ordna vård eller vårda skådespelarens barn under 12 år eller annat barn som är fast bosatt i hans eller hennes hem under 12 år eller ett barn med funktionsnedsättning, i de fall som annan vård inte har kunnat ordnas. Man har rätt till ledighet på basis av samma sjukdom för högst fyra arbetsdagar i sänder. Barnets båda föräldrar eller vårdnadshavare får inte samtidigt hålla tillfällig vårdledighet.

Tillämpningsanvisning

Om skådespelarens tillfälliga vårdledighet har stadgats i arbetsavtalslagen.

Tillfällig vårdledighet är i första hand avsedd för ordnande av vård för ett barn. Först då detta inte är möjligt i praktiken kan skådespelaren själv stanna hemma för att sköta barnet. I det här fallet ska man dock försöka se till att huvudrepetitionen och föreställningarna inte äventyras, och att frånvaron inte ökar på antalet repetitioner. Först måste det utredas om barnet kan skötas på det normala vårdstället, eller om någon annan i samma hushåll kan sköta barnet. Avgörande är de faktiska vårdmöjligheterna.

Med ett barn med funktionsnedsättning avses en person som oberoende av ålder har ett vårdbehov som kan jämföras med ett barn under 12 år och som på grund av

funktionsnedsättningen blir så hjälplös vid ett plötsligt insjuknande att han eller hon inte kan ta hand om sig själv. Som barn med funktionsnedsättning betraktas t.ex. barn med intellektuell funktionsnedsättning och, beroende på hur grov funktionsnedsättningen är, barn med rörelsehinder samt hjärn-, syn- och hörselskada. Med ett barn med funktionsnedsättning avses inte ett kroniskt sjukt barn (t.ex. med diabetes, allergier, astma e.d.). En kronisk sjukdom kan ändå leda till ett tillstånd där det sjuka barnet bör anses ha en funktionsnedsättning, t.ex. ett barn med svår hjärtsjukdom eller diabetes. Skådespelaren är skyldig att vid behov med läkarintyg visa att hans eller hennes barn över 12 år har en funktionsnedsättning såsom avses ovan.

Arbetsledigheten kan högst uppgå till fyra arbetsdagar. Om sjukdomen fortgår längre fyra arbetsdagar, kan arbetsgivaren på ansökan enligt prövning bevilja (oavlönad) arbetsledighet.

2. För tillfällig vårdledighet betalas ordinarie lön för högst tre på varandra följande kalenderdagar från och med barnets insjuknande. Om barnet insjuknar mitt under arbetsskiftet, är den avlönade tiden högst de tre följande kalenderdagarna. För utbetalning av lönen förutsätts att båda föräldrarna förvärvsarbetar utanför hemmet eller att den andra föräldern inte annars med anledning av ett faktiskt hinder har möjlighet att delta i vården av barnet eller att det är frågan om en ensamförsörjare. Ett faktiskt hinder är sjukhusvård, fullgörande av värnplikt, deltagande i repetitionsövningar i reserven och vistelse på annan ort på grund av resa eller studier.

Tillämpningsanvisning

Den dag som följer efter dagen då barnet insjuknat är den första här avsedda avlönade dagen, oberoende av om barnet insjuknat under skådespelarens lediga dag eller mitt under en arbetsdag. Om barnet insjuknar mitt under en arbetsdag, betalas i allmänhet lön för denna dag till slutet av arbetsskiftet och arbetsdagen efter dagen för insjuknande är den här första här avsedda avlönade arbetsledighetsdagen. Avlönad tid är de tre följande kalenderdagarna efter dagen för insjuknandet, oberoende av om de är arbetsdagar eller inte.

Om skådespelaren inte alls kommer till arbetet den dag då barnet insjuknar, är denna dag den första avlönade vårdledighetsdagen.

Med förälder avses också make, maka eller sambo, som deltar i vårdnaden av sin makes, makas eller sambos barn i samma hushåll.

Med arbete utanför hemmet avses arbete som utförs utanför den egentliga bostaden, och av vilket den ifrågavarande personen får sin huvudsakliga utkomst. Till exempel en privatföretagares make, maka eller sambo kan få avlönad vårdledighet om företagarens inte har sin arbetsplats i hemmet eller i dess omedelbara närhet.

Om den ena av makarna studerar på annan ort, men är hemma när barnet insjuknar t.ex. över veckoslutet, semester e.d., har den andra maken eller maken inte rätt till avlönad vårdledighet. Detsamma gäller värnpliktiga e.d.

Om inga andra vårdare finns för barnet och t.ex. makarnas arbetsskift med eventuella restider delvis överlappar varandra, blir det fråga om en avlönad arbetsledighet såsom här avses. På samma sätt förfars om den ena av makarna är förhindrad att sköta barnet på grund av t.ex. arbetsresa eller sjukhusvistelse.

3. Man ska omedelbart meddela arbetsgivaren om användningen av tillfällig vårdledighet, orsaken till den och dess beräknade längd. Skådespelaren ska förete en tillförlitlig utredning över grunderna för den tillfälliga vårdledigheten och vid behov redogöra för att den andra föräldern inte samtidigt utnyttjar rätten till tillfällig vårdledighet.

Tillämpningsanvisning

Som tillförlitlig utredning över ett barns insjuknande anses t.ex. en utredning given av hälsovårdare eller en annan utredning som godkänns av arbetsgivaren.

41 § Studieledighet

1. Vid tillämpningen av lagen om studieledighet

- 1) anses anställningsförhållandet vara en huvudsyssla om den ordinarie arbetstiden i genomsnitt är minst 19 timmar per vecka,
- 2) anses arbetsoförmåga som förorsakas av förlossning inledas från och med förlossningen och avslutas efter sex veckor, om inte annat föranleds av läkarintyget.

Tillämpningsanvisning

Om studieledighet har stadgats i lagen om studieledighet (273/1979) och i förordningen om studieledighet (864/1979).

En period på arbetsoförmåga som överskrider sju dagar räknas inte som studieledighet, utan är i allmänhet sjukledighet. Efter att arbetsoförmågan upphört fortsätter studieledigheten.

Ifall man under studieledigheten ansöker om moderskapsledighet, avbryts arbetsledigheten som beviljats på grund av studieledigheten från och med den åttonde dagen för arbetsoförmåga. I så fall anses som den första dagen för arbetsoförmåga vara förlossningsdagen och arbetsoförmågan anses fortsätta sex veckor efter förlossningen, om inte arbetsoförmågan enligt läkarintyget börjat före denna tidpunkt eller fortsatt längre. Den ifrågavarande tiden (fem veckor eller en längre tid av arbetsoförmåga enligt ett läkarintyg) är i allmänhet avlönad moderskapsledighet. Omedelbart efter denna moderskapsledighet fortsätter arbetsledigheten som beviljats på grund av studieledigheten.

2. Den fackföreningsutbildning som avses i 5 § 2 mom. i lagen om studieledighet anses motsvara den utbildning som beskrivs i 5 § i skådespelarnas utbildningsavtal som är bifogad som bilaga 6. Av tiden för fackföreningsutbildning räknas dock 30 kalenderdagar under samma kalenderår inte som studieledighet, ifall teatern betalat löneförmåner åt skådespelaren för den tiden.
3. Som utbildning enligt lagen om studieledighet anses även den utbildning i uttryckningsteknik samt annan grund- och vidareutbildning och fortbildning som avses i 4 § i utbildningsavtalet, och den räknas som studieledighet enligt första punkten.

42 § Vissa arbetsledigheter

1. Till en arbetstagare som har inkallats till reservens repetitionsövningar eller befolknings-skyddsutbildning med stöd av 53 § 1 mom. i lagen om räddningsväsendet (561/1999) betalas en lön minskad med reservistlörens eller en motsvarande ersättnings belopp för tiden i repetitionsövningarna eller befolknings-skyddsutbildningen.
2. Avlönade lediga dagar är sådana arbetsdagar som infaller på 50- eller 60-årsdagen, den egna bröllopsdagen eller dagen för registrering av partnerskap, begravningsdagen för maken, makan, sambon, registrerad partner, förälder, nämnda makes, makas eller sambos förälder, barn eller syskon, samt uppbådsdagen enligt värnpliktslagen.

Tillämpningsanvisning

Ovan nämnda dagar som infaller på lediga dagar eller under semestern berättigar inte till att få en motsvarande ledig dag vid en annan tidpunkt.

3. Det är upp till arbetsgivaren att bedöma om lön kan betalas under arbetsledighet som beviljas av någon annan orsak än vad som nämnts i detta kapitel, och om den betalas, i vilken omfattning. Samma gäller frånvaro av en annan godtagbar orsak, även om ledighet från arbete inte beviljats.
4. Vid tillämpningen av denna paragraf får man inte äventyra huvudrepetitioner eller föreställningar och inte heller öka på antalet repetitioner.

Tillämpningsanvisning

Med ledighet från arbete som beror på prövning avses sådan arbetsledighet som teatern inte baserat på lagen eller avtalsbestämmelserna är skyldig att bevilja, t.ex. på grund av sjukdom, olycksfall, graviditet eller förlossning.

Avtalsparterna anser att de finns orsak att i teatrarna lägga till med en så enhetlig praxis som möjligt vad gäller grunderna, avlöningen osv. för arbetsledighet som beror på prövning, och att informera arbetstagarna om dessa grunder.

KAPITEL VI: SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

43 § Ekonomisk förmån som motsvarar grupplivförsäkringen

När en skådespelare som varit i teaterns tjänst dör erlägger arbetsgivaren den ekonomiska förmån som motsvarar grupplivförsäkringen på så sätt som det avtalats i kollektivavtalen för kommunalt anställda.

44 § Utrustning som arbetsgivaren införskaffat/skådespelarens egen utrustning

Arbetsgivaren införskaffar all utrustning som föreställningen kräver. Om en skådespelare använder sin egen utrustning betalar arbetsgivaren en ersättning åt honom eller henne vars omfattning avtalas om separat. Arbetsgivarens utrustning eller material får inte användas för andra ändamål än vad arbetsgivaren anvisar. Om en skådespelare förstör utrustning som getts åt honom eller henne, är han eller hon ersättningskyldig. På motsvarande sätt ersätts arbetstagarens utrustning när den kommer till skada i arbetsgivarens arbete.

45 § Bestämmelser i anknytning till upphovsrätt

1. Ett fotografi eller en inspelning av ljud eller bild som tagits eller gjorts under en föreställning eller repetition kan användas och visas utan ersättning av teatern i icke-kommersiellt syfte för att exponera dess verksamhet och för att marknadsföra sitt program. I användningen eller den offentliga visningen får inte marknadsföring av andra firmor förekomma.

Teatern kan överräcka inspelningen till Teatermuseets arkiv enligt det ikraftvarande avtalet om Teatermuseets audiovisuella arkiv mellan teaterbranschens föreningar och Teatermuseet.

2. Skådespelaren har rätt att på förhand bekanta sig med den information som teatern publicerar om honom eller henne som person.
3. Program eller delar program som övats på uppdrag av teatern får enbart föreställas via teatern eller med teaterns lov. Därtill måste bestämmelserna i lagen om upphovsrätt iakttas.
4. Om skådespelaren är med och skriver manus till ett skådespel, deltar i dramatiseringen eller annat kreativt arbete med en arbetsinsats som överskrider kravet på verket, har han eller hon rätt till en ersättning, om man kommit överens om detta, och rätt att bli krediterad för detta kreativa arbete och man bör ingå ett avtal om den eventuella fortsatta användningen av det gemensamma verk som uppstått med alla rättsinnehavare till det gemensamma verket.

46 § Arbete för annan arbetsgivare

1. För annat arbete under arbetstid måste man be om ett skriftligt tillstånd.
2. Skådespelaren ska meddela arbetsgivaren om arbete som skådespelare på en annan teater.
3. Ovan nämnda bestämmelser gäller inte skådespelaren under semestern.

Hänvisningsbestämmelse

Konkurrerande verksamhet enligt 3 kap. 3 § i arbetsavtalslagen.

47 § Årliga recettföreställningar

Arbetsgivaren ger, i mån av möjlighet, årligen för en eller flera av sina skådespelare en gemensam recettföreställning för inhemska eller utländska studier, eller som ersättning för den en summa som man kommer överens om med skådespelarföreningen.

48 § Skådespelarens rätt till läkarbesök

En skådespelare kan avgiftsfritt vända sig till en läkare som teatern anvisat. Därtill har skådespelaren rätt att på teaterns bekostnad besöka en specialläkare för öron-, näs- och halssjukdomar. Om andra specialläkartjänster bestämmer arbetsgivaren.

49 § Behandling av missbrukarärenden

På skådespelare tillämpas till lämpliga delar programmet för missbruksproblem inom kommunen.

50 § Beredskapsuppgifter

Med beredskapsbestämmelsen avses en uppgift där en skådespelare lär sig och upprätthåller någon annan skådespelares roll för att vid behov ta hans eller hennes ställe. Beredskapssystemet kan enbart användas för att säkra för teatern betydande produktioner i sådana situationer där det inte annars är möjligt att säkerställa föreställningarna.

ORDLISTA:

Track avser här en enskild skådespelares föreställning i sin helhet, inklusive all verksamhet och ansvarsuppgifter.

Roller (A-roll)

Understudy: En skådespelare som lär sig och upprätthåller en annan skådespelares roll och framför den vid behov.

OBS! Den skådespelare som utför understudy-uppgiften är själv med i ensemblen eller har en annan roll i verket.

Ensemble-uppgifter (A-roll/B-roll)

Swing: En inhoppare inom ensemblen som lär sig ett överenskommet antal ensemble-track utöver sin egen primära uppgift.

Off-stage-swing och stand-by-swing: Person i beredskap utanför ensemblen som lär sig ett överenskommet antal ensemble-track. En off-stage swing kallas till platsen vid behov medan en stand-by-swing alltid är på plats vid föreställningarna.

Det rekommenderas att en skådespelare med månadslön endast har en understudy- eller högst fyra swing-uppgifter på en gång i högst en produktion.

MÖJLIGHET TILL LOKALT AVTAL:

Inom teatrarna gör man upp en lokal verksamhetsmodell i samarbete med skådespelarna och teaterns representanter om repetitioner, upprätthållande, föreställningar och ersättningar i anknytning till beredskapsuppgifter. Om en sådan lokal verksamhetsmodell inte görs upp, följs bestämmelserna nedan.

PLANERING OCH REPETITION:

Teatern bedömer i god tid tillsammans med regissörens och skådespelarnas förtroendeperson hur omfattande beredskapsuppgifterna är och hur lång repetitionstid som behövs.

En beredskapsuppgift ska ges tillräckligt mycket repetitionstid så att rollen, med tanke på hur krävande den är, kan framföras. De arbetarskyddssynpunkter som anknyter till utförandet av rollen ska särskilt uppmärksammas.

Vad gäller personal med månadslön meddelar och avtalar teatern om beredskapsuppgifter och eventuell ersättning för dem i samband med rollfördelningen för produktionen.

Tillämpningsanvisning

I beloppet av ett tidsbundet personligt tillägg beaktas hur krävande uppgiften är och mängden ansvar samt den arbetstid som går åt till repetitionerna och upprätthållandet.

Vad gäller gästande skådespelare bör man i kollektivavtalet separat avtala om varje beredskapsuppgift och ersättningen för den.

Tillämpningsanvisning

Vid avtalet går man tillsammans med den gästande skådespelaren igenom antalet anvisade repetitioner, bedömer mängden eventuellt hemarbete samt kommer överens om en eventuell rätt att bli kallad till alla repetitioner som berör rollen.

Om det inte är möjligt att anvisa tillräckligt mycket repetitionstid för beredskapsuppgiften på arbetstid, ska man separat komma överens om repetitionstidtabellen för understudy-uppgiften och för ersättningar för det möjliga extra arbete som behövs.

Teatern levererar material med anknytning till rollen till den person som innehar beredskapsuppgiften samtidigt som till den egentliga skådespelaren.

Under produktionens repetitionsperiod rekommenderas att från och med repetitionsvecka fyra reservera minst en repetition per vecka för dem som innehar beredskapsuppgifter. För den som innehar understudy-uppgiften för A-rollen ordnas en genomgång före den första offentliga föreställningen.

UPPRÄTTHÅLLANDE

För upprätthållande av rollen ska för varje begynnande fyra veckor anvisas minst fyra timmar arbetstid. Det avtalas separat om eventuellt arbete i upprätthållande syfte som utförs utanför repetitionerna och föreställningarna och om ersättningen för detta. Det rekommenderas att man för personer som innehar beredskapsuppgifter reserverar ett repetitionstillfälle var tredje vecka under föreställningsperioden. Det handlar då om en repetition för att gå igenom rollen, inte en fullständig genomgång.

Det rekommenderas att man för en person som innehar en understudy-uppgift garanterar en föreställning i understudy-rollen under de första månaderna av föreställningsperioden.

KAPITEL VII: AVGÖRANDE AV MENINGSSKILJAKTIGHETER I TOLKNINGEN AV KOLLEKTIVAVTALET

51 § Förhandlingsförfarande

1. Meningsskiljaktigheter i fråga om tolkning eller tillämpning av kollektivavtalet ska arbetsgivarens representant och arbetstagaren eller förtroendepersonen som representerar honom eller henne sträva efter att genom ett omedelbart rådslag utreda.
2. Ifall saken inte genom ovan nämnda metod kan avgöras, kan den överföras till förhandlingar mellan en tjänsteman som representerar arbetsgivaren och som fått uppdraget, och den lokala fackföreningen (lokala förhandlingar).
3. Ifall man inte når en lösning i de lokala förhandlingarna kan en av avtalsparterna föra saken vidare till behandling i förbundsförhandlingarna som förs mellan de undertecknade föreningarna.
4. Kravet att föra förbundsförhandlingar ska vid äventyr att talan förverkas göras inom tre månader från det att de lokala förhandlingarna upphört.
5. På grund av tvistemålets natur eller av ett annat särskilt skäl kan en avtalspart föra meningsskiljaktigheten om tolkningen eller tillämpningen av kollektivavtalet direkt till behandling i förbundsförhandlingarna.
6. De lokala förhandlingarna ska inledas inom två veckor, och förbundsförhandlingarna inom tre veckor, från det att motparten har ställt ett krav vari ärendet som förhandlingarna ska behandla har meddelats, om inte parterna kommer överens om en längre tidsfrist. Kravet om att föra förbundsförhandlingar ska lämnas in skriftligen.

7. Förhandlingarna anses vara avslutade den dag då förhandlingsparterna tillsammans konstaterar det eller någondera av förhandlingsparterna skriftligen anmäler att den anser förhandlingarna vara avslutade för sin del.
8. Ett protokoll förs över lokala förhandlingar och förbundsförhandlingar, som justeras såsom förhandlingsparterna kommer överens om. I de fall då de lokala förhandlingarna inte leder till resultat och den ena parten vill föra saken vidare till förbundsförhandlingar för behandling, ska man i ett protokoll över de lokala förhandlingarna redogöra för det ärende som är föremål för meningsskiljaktigheten och vardera partens ståndpunkter. Ett exemplar av protokollet ska skickas till båda avtalsparterna.

52 § Preskription av förhandlings- och käromålsrätten

1. Krav om förhandlingar för att lösa en sådan tvist som gäller kollektivavtalet måste, vid äventyr att talan förverkas, göras inom ett år från det att det kalenderår tagit slut under vilket händelsen eller omständigheten som gett upphov till kravet uppkom.
2. Talan får inte väckas i arbetsdomstolen innan de i detta avtal avsedda förbundsförhandlingar förts. Käromål ska anhängiggöras i arbetsdomstolen vid äventyr att talan förverkas inom fyra månader från det att förbundsförhandlingarna upphört.

BILAGA 1: AVTAL FÖR GÄSTANDE SKÅDESPELARE

Detta avtal och minimigagerna i det har godkänts som gästspelskontrakt för en skådespelare som är anställd av en yrkestheater.

Teaterns namn: _____ anställer

Skådespelarens namn: _____ för att uppträda i

_____ skådespelets namn

_____ i rollen

med följande avtalsvillkor:

1. Rollen klassificeras som A/B.

Vid klassificeringen av rollen ska beaktas rollfigurens ställning i föreställningens helhet. Rollklassificeringen görs av skådespelets regissör och konstnärliga ledning.

Om skådespelarens uppgift kan inte avtalas genom ett statistavtal. Gränsen mellan rollinnehavare och statistuppgifter definieras av uppgifternas innehåll och kravnivå.

Ett statistavtal kan ingås för en mindre uppgift som inte kräver sådana professionella kunskaper som krävs av skådespelare, dansare och musiker.

Innan ett statistavtal ingås/tillämpas ska ärendet diskuteras med förtroendepersonen.

Om arbetsuppgifterna ändras under repetitionstiden så att statistuppgiften ändras till en A- eller B-roll, ändras statistavtalet till ett avtal för gästande A- eller B-skådespelare.

2. Avtalet är i kraft ____ / ____ 20____ – ____ / ____ 20____.

Tidpunkten då avtalet löper ut fastställs enligt de planerade föreställningarna. Det planerade antalet föreställningar är ____.

Om en eventuell förlängningsperiod avtalas i god tid med den gästande skådespelaren i fråga.

3. Inom ramarna för skådespelets tidtabell för förberedelse placeras skådespelets repetitioner inom tiden ____ / ____ 20____ – ____ / ____ 20____. Antalet repetitioner uppgår till minst ____ st. Antalet repetitioner kan vid behov ökas efter gemensam överenskommelse.

Premiär ____ / ____ 20____.

4. I gage får skådespelaren _____ euro/föreställning/huvudrepetition.

Grunden för gaget är bl.a. skådespelarens arbetserfarenhet, utbildning och yrkesskicklighet.

För repetitioner betalas 50 procent av det överenskomna föreställningsgaget.

Föreställningsgaget garanteras för minst 15 föreställningar.

Tillämpningsanvisning: Om det har planerats fler än 60 föreställningar av produktionen, rekommenderas att man garanterar gage för minst 30 % av de planerade föreställningarna.

Om en föreställning som varit på arbetslistan av en orsak som beror på teatern inhiberas mindre än 10 dygn före föreställningen, betalas åt skådespelaren 75 procent av föreställningsgaget.

Om en repetition som varit på arbetslistan av en orsak som beror på teatern inhiberas mindre än 10 dygn före repetitionen, betalas åt skådespelaren 75 procent av repetitionsgaget.

Gagen inbegriper en arbetstid på högst 4 timmar per föreställning, såvida inget annat avtalas med anledning av föreställningens totala längd. Om den arbetstid som använts överskrider 4 timmar, kommer man överens om gaget så att längden på den planerade arbetstiden beräknas enligt gaget.

Den överskridande delen räknas enligt varje påbörjad halvtimme.

Tillämpningsanvisning: Denna bestämmelse gäller endast nya avtal som ingåtts efter kollektivavtalet och har inga retroaktiva effekter.

Beräkning av minimigaget om den tid som planerats gå åt till föreställningen är 4,5 timmar: minimigage + timlön för en halvtimme.

Exempel: det avtalade föreställningsgaget i en A-roll med en arbetstid på högst 4,5 timmar är före förhöjningen 1.5.2022 totalt 207,57 € (194,60 € + 0,5 * 194,60 € / 7,5)

5. I söndagsförhöjning betalas dubbelt gage för uppgiften.
6. Semesterersättningen fastställs utgående från 9 § i semesterlagen dock på så sätt att semesterersättningens omfattning är 12 procent av den lön som avses i 9 § i semesterlagen. Semesterersättningen betalas i samband med den sista lönebetalningen. Om anställningsförhållandet fortgår in i nästa teatersäsong betalas semesterersättningen när (det föregående) spelåret tar slut.
7. Lönen betalas en gång i månaden, på månadens femtonde/sista dag.
8. Man ska sträva efter att hålla sig till den ovan i 3 § nämnda repetitionsperioden, ifall det inte förekommer särskilda skäl för att ändra på den. Repetitionstidtabellen ges såsom åt fasta skådespelare.
9. När avtalet förnyas ska man i mån av möjlighet inkludera en preliminär föreställningsplan i början av varje teatersäsong för hela teatersäsongen.

10. En arbetstagare, vars bostad under tiden för ett gästspel är belägen minst 80 kilometer från den plats där arbetet utförs, ersätts för resekostnader tur-retur, inkvarteringskostnader och eventuella ökade levnadskostnader i samband med gästspelet i enlighet med denna bilaga.

Om antalet resor och färdstätt, inkvartering, datum för gästspelet och ersättning för eventuella ökade levnadskostnader bör avtalas mer utförligt i ett arbetsavtal.

Tillämpningsanvisning

Resekostnaderna ersätts enligt det förmånligaste färdstättet, om inget annat överenskommit separat. Om det antal resor som avtalats i arbetsavtalet under anställningsförhållandet ökar på grund av en orsak som beror på arbetsgivaren, ersätter arbetsgivaren de tilläggskostnader som uppstår på grund av detta i enlighet med principerna i denna paragraf.

Inkvarteringen ska vara åtminstone skälig.

Med datum för tidpunkten för gästspelet avses de dagar då arbetstagaren ska vara närvarande vid den teater där gästspelet utförs.

Arbetsgivaren är skyldig att ersätta de ökade levnadskostnader som uppstår om gästspelet kan anses ge upphov till ökade levnadskostnader.

Ökade levnadskostnader uppstår om det i anslutning till arbetstagarens inkvartering inte finns ett skäligt arbetsutrymme, möjlighet att laga mat och tvätta kläder.

Bruttobeloppet på ersättningen för levnadskostnaderna är det gällande dagtraktamente som skattemyndigheten fastställt. Om arbetstagaren däremot har möjlighet att äta till personalpris eller laga mat, använda tvättmaskin eller har tillgång till ett skäligt arbetsutrymme vid teatern, uppgår bruttobeloppet på ersättningen för levnadskostnaderna till det gällande partiella dagtraktamente som skattemyndigheten fastställt.

Alla kostnader som arbetstagaren ersätts för med stöd av denna bilaga är förvärvsinkomster som likställs med lön, om inte annat framgår av skattelagstiftningen.

Följande har avtalats om resor:

Om inkvartering har avtalats:

Följande har avtalats om levnadskostnader vid gästspel:

11. Teatern ger när gästspelskontraktet avslutas ett arbetsintyg åt skådespelaren.
12. Om skyldigheterna i arbetsavtalet bryts kan båda parter bli ersättningsskyldiga enligt arbets- och/eller skadeståndslagstiftningen.
13. På gästande skådespelare tillämpas kollektivavtalet för skådespelare med undantag av 9 §, 10 §, 14 §, 19 § punkt 2 om föreställningstillägg, 20 §, 24 §, 25 §, 27 §, bestämmelserna i 28 § om årsarbetsplanen, 30 §, 31 §, 36 § tillämpas i sin helhet till de delar som berör arbetsolyckor och yrkessjukdomar och bestämmelserna om sjukledighet till de delar som de har en tydlig koppling till arbetet, 37 §, 41 §, 46 §, BILAGA 6, BILAGA 10, BILAGA 11 och BILAGA 12.

Detta avtal har gjorts upp i två likalydande exemplar, ett för varje avtalspart.

Plats: _____

den _____ 20_____

_____
Teater

_____
Skådespelare

ANVISNING FÖR TOLKNING AV REGELVERKET FÖR RESEKOSTNADER FÖR GÄSTANDE SKÅDESPELARE

Med bostad under tidpunkten för gästspel avses arbetstagarens aktuella bostadsplats, det vill säga hem. Om arbetstagaren vid tidpunkten för gästspelet personligen använder sig av flera bostäder, uppskattas avståndet mellan platsen där arbetet utförs och den bostad som ligger närmast.

Med plats där arbetet utförs avses den plats där arbetet de facto utförs vid tidpunkten i fråga.

Avståndet mellan bostaden vid tidpunkten för gästspelet och platsen där arbetet utförs räknas enligt den kortaste allmänna väg som kan användas.

Arbetstagaren ersätts alltid för inkvarteringskostnader då gästspelet kräver övernattnig.

Inkvarteringen ska vara åtminstone skälig, vilket innebär att inkvarteringen vad gäller renlighet, skick och utrustning uppfyller kriterierna för normala boendeförhållanden. Inkvarteringen ska vara oklanderlig i fråga om boendehälsa, boendesäkerhet och renlighet. Inkvarteringsförhållandena ska trygga arbetstagarens möjlighet till vila och återhämtning. Inkvarteringen ska vara belägen på skäligt avstånd från platsen där arbetet utförs, där arbetstagaren arbetar under gästspelet.

Arbetstagaren anses ha möjlighet att laga mat om det vid inkvarteringen/teatern finns ett kök med välvårdad och lämplig köksutrustning som motsvarar nivån i ett normalt boende (till exempel spis, pannor, kärl och bestick, kylskåp).

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UTBETALNING AV ERSÄTTNING FÖR LEVNADSKOSTNADER

1. För att det ska kunna anses att den gästande skådespelarens levnadskostnader inte ökar under tidpunkten för gästspelet ska inkvarteringen vad gäller utrustning motsvara ett normalt boende och innehålla tillräckliga möbler och tillräcklig utrustning som motsvarar ett normalt boende. Inkvarteringen ska bland annat ha lämpliga toalett- och badrumsutrymmen, en lämplig säng och ett kylskåp.
2. Arbetstagaren har på grund av ökade levnadskostnader rätt till en ersättning för levnadskostnaderna som motsvarar ett fullt dagtraktamente, om något (om än bara ett) av följande element helt och hållet saknas i inkvarteringen:
  - A. möjlighet att laga mat
  - B. skäligt arbetsutrymme
  - C. tvättmaskin.
3. Om något av ovan nämnda element (A–C) helt och hållet saknas i inkvarteringen, men arbetstagaren har möjlighet till detta (ett rimligt arbetsutrymme, laga mat/äta till personalpris eller använda tvättmaskin) vid teatern, ska arbetsgivaren dock betala arbetstagaren en ersättning för levnadskostnaderna som motsvarar ett partiellt dagtraktamente.
4. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala ersättning för de ökade levnadskostnaderna enligt punkt 2 om inkvarteringen inbegriper alla punkter (A–C) som nämns i punkt 2.

BILAGA 2: MINIMIGAGER FÖR GÄSTPELSKONTRAKT

Gager

Gager

A-roll 198,60 euro

B-roll 166,07 euro

från och med 1.6.2023:

A-roll 205,55 euro

B-roll 171,88 euro

från och med 1.3.2024:

A-roll 211,31 euro

B-roll 176,69 euro

BILAGA 3: TURNÉAVTAL OCH RESEREGLEMENTE FÖR SKÅDESPELARE

1 § Allmänt

1. Denna bilaga gäller resor och föreställningar som sker utanför teatern inom landet. Andra gästspel kommer man i vart fall överens om med skådespelarföreningen.
2. I samband med ingående av arbetsavtalet informeras skådespelaren om den turnépraxis som teatern har.
3. Resor och transport från den startpunkt som arbetsgivaren angett till den egentliga platsen för föreställningen samt returresan till startpunkten räknas som arbetstid.
4. Om ersättning för resekostnader inklusive eventuellt dagtraktamente betalas för en resa som kan räknas som tjänsteresa räknas enbart den tid av resan som har använts till att utföra uppgifter som räknas som tjänsteuppdrag som arbetstid. Av den orsaken att arbetstagaren har använt sin arbetstid för att utföra en resa som kan räknas som tjänsteresa förlänger inte hans eller hennes arbetstid.

2 § Ersättning för resekostnader

1. Förutom vad som avtalats i denna bilaga, bestäms ersättningarna för resekostnader enligt bilagan som gäller ersättningar för resekostnader i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet
2. En resa från bostaden till tjänstgöringsstället, arbetsplatsen eller mötesplatsen och tillbaka (arbetsresa) är inte en resa som berättigar till ersättning.
3. En tjänsteresa är en sådan resa som på order av den ifrågavarande teaterns förvaltningsorgan eller ledning gjorts för arbetsgivarens räkning och som inte hör till arbetstagarens normala uppgifter
4. En tjänsteförrättningsresa är en resa i anslutning till arbetstagarens normala uppgifter som utförs inom teaterns verksamhetsområde eller utanför det under ett resedygn. Dock anses en sådan resa som hör till arbetstagarens normala uppgifter som en tjänsteresa, ifall man redan när resan organiseras är medveten om att man kommer att tvingas inkvarteras och övernatta under resans förlopp.

3 § Särskilda bestämmelser

1. Om resor avsedda ovan i 1 § första punkten informeras på samma sätt som om annat teaterarbete jämte avgångstid och beräknade tidpunkt för returresan.
2. Under resor som är tjänsteförättningsresor räknas tiden som använts till resor samt tiden mellan föreställningar som arbetstid.
3. Resan kan inledas tidigast tio timmar efter att den föregående arbetsdagen eller två timmar efter den föregående arbetsperioden upphört, om man inte kommer överens om annat lokalt.
4. Tjänste- och tjänsteförättningsresor ska utföras så snabbt som möjligt och med så få helhetskostnader som möjligt med tanke på resan och det ändamålsenliga utförandet av de uppgifter arbetstagaren ska sköta.
5. Om det arbete som avses i turné- och resereglementet för skådespelare fortgår efter kl. 00.00, räknas arbetstiden höra till det föregående dygnet.

BILAGA 4: INHOPPARREGLEMENTE

1 §

Om en skådespelare tvingas ersätta en annan skådespelare och lära sig dennes roll på två dagar eller under en ännu kortare förberedelsetid, avtalas om uppgiften och den ersättning som betalas för den på förhand. Om man inte når enighet om ersättningen, får skådespelaren utöver sin ordinarie lön därtill 15 timmars lön för varje påbörjad A4-sida med 30 skrivna rader.

Tillämpningsanvisning

Om man inte lyckas ingå ett separat avtal om ersättningen för inhoppet, följs bestämmelserna i denna bilaga i beräkningen av gaget. Man strävar efter att skapa en lokal kostnadsnivå för plötsliga behov av inhopp så att båda parterna kan förutse kommande ekonomiska effekter.

2 §

Om skådespelaren får mer än två dagar förberedelsetid för sin uppgift, har teatern rätt att vid beräkandet av inhopparsättningens belopp ta i beaktande ett avdrag på 45 rader per dag med en halv dags noggrannhet för de dagar då skådespelaren inte utför annat arbete som teatern gett åt honom eller henne. För varje repetition efter detta har teatern rätt att dra av 22 rader från antalet rader som ska ersättas.

3 §

När man beräknar antalet rader som ska ersättas iakttas följande principer:

- en talad rad är 60 bokstavstecken lång, en sångrad är tre sjungna takter, och en diktrad består av en versrad
- en talad repliks sista 10 bokstavstecken beaktas inte
- parenteser räknas inte
- stickreplik räknas som en rad.

4 §

Om uppgiftens betydelse är större än vad antalet rader förutsätter, ska man separat från fall till fall komma överens om gaget på förhand.

5 §

Förutom ovan nämnda faktorer kan teatern och skådespelaren när de kommer överens om inhopparsättningen även ta i beaktande uppgiftens krav, hur välbekant den är och tiden för att sätta sig in i den.

6 §

Ifall man av ytterst tvingande skäl finner sig själv i en situation där en skådespelare måste ersätta en annan skådespelare så exceptionellt snabbt och för så få föreställningar att han eller hon uppträder med rollhäfte i handen, betalas åt honom eller henne 50 % av den fulla inhopparsättningen. Parterna binder sig vid att i mån av möjlighet undvika dylika situationer.

7 §

I tvistefrågor utvärderar teaterns konstnärliga ledning och förtroendepersonen ärendet.

8 §

I inhoppfall betalas åt skådespelaren i ersättning minst 15 timmars lön och högst den största personliga lön som betalas till en skådespelare i teatern.

9 §

Som inhoppfall räknas inte uppgifter, vari skådespelaren

- inom arbetsgruppen byter med en annan skådespelare under repetitionstiden, då en skälig mängd repetitionsgångar fortfarande återstår
- vid återkomst från sjuk-, moderskaps-, studie- eller annan motsvarande ledighet till en tidigare roll, i vilket fall man tillämpar 5 § 8 punktens bestämmelser i kollektivavtalet på honom eller henne.

10 § **Användning av gästspelande skådespelare i inhopparuppgifter**

1. Detta avtal tillämpas även på gästspelande skådespelare, vars minimigage i inhoppfall uppgår till två extra föreställningsgage. Teatern har rätt att från inhopparsättningens sidantal dra av en inlärningskyldighet som motsvarar förberedelsetiden och som är 45 rader per dygn, i vilket fall inga tilläggsavdrag görs för givna repetitioner.
2. Gästspel där skådespelaren ersätter en annan skådespelare för en roll som är bekant från tidigare och därmed inte behöver lära sig sin uppgift exceptionellt snabbt faller utanför detta avtal och gaget ska avtalas om separat från fall till fall.

BILAGA 5: FRIBILJETTSAVTAL

1. Teaterns månadsavlönade skådespelare har rätt att per föreställningsmånad få minst fyra fribiljetter till andra föreställningar än premiärer. Man kommer separat överens om närmare praxis i teatern.
2. För fribiljetterna avkrävs en grundavgift som fastställs per teater. För inkomsterna från fribiljetterna ges minst hälften till teaterns studiefond.
3. I studiefondens styrelse representeras teaterns personal och ledning likvärdigt. Fonden föreslår priset på fribiljetterna (grundavgiften) och fördelar de insamlade pengarna som utbildningsstipendier åt teaterns personal.
4. När ett högre pris än grundavgiften krävs för fribiljetterna är teatern inte skyldig att betala en tilläggsdel åt fonden för förhöjningen.
5. Skådespelarens familjemedlemmar kan gå på teaterns föreställningen enligt den ifrågavarande teaterns praxis.
6. Genom detta avtal försämras inte ikraftvarande praxis inom teatrarna vad gäller fribiljetter och studiefonder.

BILAGA 6: UTBILDNINGSAVTAL FÖR SKÅDESPELARE

1 § Tillämpningsområde

Detta avtal gäller yrketeatrar och månadsavlönade skådespelare som är anställda av yrketeatrar.

2 § Principen om fortgående utbildningsverksamhet

Parterna är överens om att samhällets utveckling, förändringar inom teater tekniken och teaterarbetets natur, och uppfyllandet av specialkrav förutsätter fortgående utbildningsverksamhet. Avtalsparterna uppmanar till en positiv inställning gentemot sådan utbildning.

3 § Utbildningsplan

Skådespelarnas yrkesskicklighet och de förändringar som skett i kraven på skickligheten utvärderas årligen tillsammans med skådespelarna. Baserat på utvärderingen uppgörs årligen en utbildningsplan, vars förverkligande uppföljs i samarbetsverksamheten.

4 § Uttrycksteknisk och annan grund- och vidareutbildning och fortbildning

1. Teatern beviljar en skådespelare som fått statens konstnärstipendier för minst ett halvt år, oavlönad ledighet från arbetet för utbildning i minst 2 månader vid en tidpunkt som teatern anser lämplig, till exempel från början av nästa teatersäsong, under förutsättning att skådespelaren lämnat in sin ansökan till teatern åtta (8) månader före utbildningen eller kursen inleds. Teatern strävar efter att arrangera arbetsledigheten även vid andra tider under förutsättning att ansökan har delgetts teatern i tillräckligt god tid. En beviljad två månaders ledighet från arbetet påverkar inte skådespelarens semester eller andra förmåner som har att göra med fortgående anställning på ett reducerande sätt.
2. Teatern kan skicka skådespelaren till utbildningstillfällen som anknyter till hans eller hennes yrke, i vilket fall teatern ersätter de direkta kostnaderna som förorsakas av detta åt skådespelaren (kursavgift, kostnader för anskaffning av kursmaterial samt rese- och inkvarteringskostnader), utan att minska på hans eller hennes månadslön. Ersättningar för resekostnader och dagtraktamente betalas enligt bestämmelserna för ersättningar för resekostnader i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet.
3. Som yrkesutbildning godkänner avtalsparterna yrkeskurser i Teaterhögskolan, Tammerfors universitet eller yrkeskurser anordnade eller godkända av avtalsparterna i samråd. Åt skådespelare som godkänts för sådana kurser beviljar teatern på en i tillräckligt god tid inlämnad ansökan antingen fullt avlönad eller delvis avlönad arbetsledighet per kalenderår åt minst
  - en skådespelare ifall teaterns skådespelarantal är 20 eller färre,

- två skådespelare ifall teaterns skådespelarantal är 21 eller fler.

Tillämpningsanvisning

Delvis avlönat arbetsledighet kommer i fråga då skådespelaren för utbildningen fått ekonomiskt stöd från teatern eller från ett annat samfund.

5 § Fackföreningspolitisk och motsvarande utbildning

1. För att förbättra samarbetet och för att upprätthålla arbetsfreden rekommenderar avtalsparterna att parterna anordnar gemensam utbildningsverksamhet som anknyter till anställningsfrågor och arbetarskyddet.
2. När förtroendepersonen, viceförtroendepersonen och/eller arbetarskyddsfullmäktig, som kan vara samma person, deltar i utbildningstillfällen organiserade av avtalsparterna eller godkända av dem, ersätter teatern utan att minska på personens månadslön de direkta kostnaderna för kursen, dock högst för fem arbetsdagar per spelår. Ersättningar för resekostnader och dagtraktamente betalas enligt bestämmelserna för ersättningar för resekostnader i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet.

BILAGA 7: AVTAL FÖR FÖRTROENDEPERSONER

1 § Tillämpningsområde

Detta avtal gäller yrketeatrar och månadsavlönade skådespelare som är anställda av yrketeatrar.

2 § Avsikten med förtroendepersonsystemet

Avsikten med förtroendepersonsystemet är att främja att kollektivavtalet för skådespelare som ingåtts mellan Finlands Teatrar rf och Finlands Skådespelarförbund iakttas, att en meningsskiljaktigheter mellan arbetsgivaren och skådespelaren ska kunna lösas på ett ändamålsenligt, rättvist och snabbt vis, att arbetsfreden ska kunna upprätthållas.

Med förtroendeperson avses i det här avtalet en representant som personalen valt och som i den lagstiftning som gällde vid den tidpunkt då avtalet ingicks benämns förtroendeman, det vill säga en förtroendeman enligt tidigare kollektivavtal. Det enda syftet med denna termändring är att göra termen förtroendeman könsneutral.

3 § Förtroendeperson

1. Med förtroendeperson avses en skådespelare som teaterns skådespelarförening har valt till sin representant för att sköta de uppgifter som avses i detta avtal.
2. Förtroendepersonen ska vara anställd av den ifrågavarande teatern samt bevandrad i reglerna och bestämmelserna i kollektivavtalet för skådespelare och känna till den ifrågavarande teaterns förhållanden.

4 § Vice förtroendeperson

1. När en vice förtroendeperson utför förtroendepersonens uppgifter tillämpas denna bilagas bestämmelser på honom eller henne.
2. Förtroendepersonen och vice förtroendepersonen kan vid behov dela på uppgifterna. Arbetsgivaren informeras om arbetsfördelningen. Månadsersättningen betalas åt förtroendepersonen, om man inte kommer överens om annat mellan parterna.

5 § Val av förtroendeperson och vice förtroendeperson

1. Teaterns skådespelarförening väljer en förtroendeperson och vice förtroendeperson. Valet kan också förrättas under arbetstid och på arbetsplatsen ifall ordnandet av valet inte stör teaterns verksamhet.
2. Om den valda förtroendepersonen och vice förtroendepersonen ska skriftligen meddelas teatern.

6 § Förtroendepersonens uppgifter

Förtroendepersonen har i uppgift att

- 1) representera den skådespelarförening som valt honom eller henne i frågor som gäller tillämpningen av kollektivavtalet för skådespelare.
- 2) förmedla information om förtroendepersonsverksamheten och meddelanden mellan teatern och skådespelarna.

7 § Rätt till information och utredningar

Om det uppstår oenighet eller oklarheter i ärenden som berör skådespelarens lön eller andra ärenden som berör kollektivavtalet för skådespelare, förses förtroendepersonen med alla de uppgifter som behövs vid utredningen av ärendet i fråga.

Förtroendepersonen har rätt att granska de skådespelares skriftliga arbetsavtal som förtroendepersonen representerar.

8 § Förhandlingsordning

Meningsskiljaktigheter gällande lönesättningen och kollektivavtalet för skådespelare ska lösas genom förhandlingar mellan teaterns representant och förtroendepersonen. Om ärendet inte kan lösas på ovan nämnda sätt, iakttas förhandlingsordningen som nämns i 52–53 § i kollektivavtalet för skådespelare.

9 § Förtroendepersonens ställning

1. Skådespelaren är skyldig att iakttä bestämmelserna och avtalen i kollektivavtalet för skådespelare som gäller arbetsavtalet, arbetstiden, order från sina chefer samt andra skyldigheter i anställningsförhållande oaktat det att han eller hon fungerar som förtroendeperson.
2. Förutom skådespelarens uppgifter får man inte beordra tilläggsuppgifter åt en skådespelare som fungerar som förtroendeperson utan hans eller hennes samtycke. Han eller hon får inte heller flyttas till en annan uppgift vars lön är lägre än lönen för den tidigare uppgiften.
3. Arbetsgivaren kan av grundade orsaker bevilja tillfällig ledighet åt förtroendepersonen för utförande av förtroendepersonsuppgifter.
4. Till en skådespelare som verkar som förtroendeperson betalas timlön mot en specificerad faktura för förtroendepersonsarbete som görs utanför arbetstiden. Timlönen tar i beaktande eventuellt mer-/övertidsarbete.

Tillämpningsanvisning

Möten och liknande som är viktiga med tanke på förtroendepersonens vederbörliga skötsel av uppgiften ska ordnas så att förtroendepersonen kan delta i dessa utan hinder. Det lönar sig att lokalt komma överens om en tydlig praxis för avtal om samt rapportering och fakturering av förtroendepersonsarbete som utförs utanför arbetstiden.

10 § Förtroendepersonens utrymmen

Man ska sträva efter att arrangera ett lämpligt utrymme åt förtroendepersonen där han eller hon kan förvara sådana dokument och kontorsredskap som är nödvändiga för skötseln av förtroendepersonsuppgifterna.

11 § Förtroendepersonens utbildning

Förtroendepersonen och vice förtroendepersonen bereds tillfälle att delta i utbildning som ökar kompetensen att sköta uppdraget som förtroendeperson. Deltagande i utbildning utgör arbetstid för förtroendepersonen och ska som sådan ersättas, eller ska det avtalas om motsvarande ledighet.

12 § Förtroendeperson för gästspelande skådespelare

Förtroendepersonen som avses i detta avtal representerar även gästspelande skådespelare som har gett förtroendepersonen fullmakt för denna uppgift.

13 § Ersättning till förtroendepersonen

Till förtroendepersonen betalas för skötseln av förtroendepersonens uppgifter en separat ersättning vars storlek bestäms enligt antalet skådespelare förtroendepersonen representerar på följande sätt: ersättningen är 75,31 euro per månad (fr.o.m. 1.6.2023 77,95 € och fr.o.m. 1.3.2024 19,90 €) om antalet skådespelare som representeras är 1–49, och 94,96 euro per månad (fr.o.m. 1.6.2023 98,28 € och fr.o.m. 1.3.2024 100,74 €), om antalet skådespelare som representeras är minst 50.

BILAGA 8: AVTAL OM ARBETSPLATSDEMOKRATI

1 § Skådespelarnas representation i teaterns styrelse

1. I teaterns styrelse väljs två skådespelare som föreslås av skådespelarföreningen, varav i privata teatrar åtminstone den ena ska bli en bemyndigad styrelsemedlem.
2. Styrelsens skådespelarrepresentanter får utan begränsningar delta i styrelsens allmänna och detaljerade överläggningar.
3. Det ska finnas skådespelarrepresentation i teaterstyrelsens arbetsutskott. I teaterstyrelsens andra interna avdelningar och arbetsgrupper ska även skådespelarrepresentation finnas ifall styrelsens skådespelarrepresentanter anser det befogat.
4. En skådespelare som på ovannämnt sätt deltar i styrelsens arbete får inte teatern utöva påtryckning på eller avskeda på grund av denna uppgift.
5. Före teaterdirektörer, regissörer och dramaturger tillsätts ska teaterstyrelsen först be om ett utlåtande om dem från skådespelarföreningen.
6. Ärenden som behandlas i styrelsen och i dess utskott och avdelningar får inte utan styrelsens lov spridas till utomstående.
7. Styrelsens, dess arbetsutskott och dess avdelningars möten hålls i mån av möjlighet under en sådan tid då skådespelarrepresentanterna kan delta i dem utan att teaterarbetet utgör ett förhinder.

2 § Delegationen

1. Delegationens uppgift är att behandla ärenden som berör den ifrågavarande teaterns personal och praktiska arbete. Den får en dialog enligt samarbetslagen (1333/2021), om det inte avtalas att ärendet behandlas på annat sätt som lagen kräver.
2. Till delegationen hör representanter som är anställda vid teatern och är valda från ledningen och från de olika arbetstagargrupperna.
3. Delegationen samlas på ordförandes kallelse minst två gånger i året, och även vid andra tidpunkter ifall minst en tredjedel av delegationens medlemmar kräver det. Mötet är förhandlingsberättigat när ordförande eller viceordförande och en tredjedel av delegationens medlemmar är närvarande.
4. Beslut som fattats vid delegationens möten ska delges personalen.

5. Möten hålls i regel under arbetstiden. Om man blir tvungen att förlägga dessa utom den ordinarie arbetstiden, ska man avtala om ordnande av och ersättning för dessa.

3 § Konstnärliga kommissionen

1. Den konstnärliga kommissionens uppgift är att behandla ärenden som berör den ifrågavarande teaterns konstnärliga planering och arbete.
2. Till den konstnärliga kommissionen hör teaterns ledning samt representanter som de olika personalgrupperna valt.
3. Som ordförande för den konstnärliga kommissionen fungerar teaterns konstnärliga ledare.
4. Den konstnärliga kommissionen samlas på ordförandes kallelse och annars ifall minst hälften av kommissionens medlemmar kräver det. Mötet är förhandlingsberättigat när ordförande och hälften av kommissionens medlemmar är närvarande.
5. Möten hålls i regel under arbetstiden. Om man blir tvungen att förlägga dessa utom den ordinarie arbetstiden, ska man avtala om ordnande av och ersättning för dessa.

4 § Produktionssammanträde

1. Produktionssammanträdet har till uppgift att behandla praktiska frågor som hänför sig till teaterns produktion.
2. Ledningen för teatern och representanter för olika personalgrupper deltar i produktionssammanträdet.
3. En representant för teaterledningen tjänstgör som ordförande för produktionssammanträdet.

BILAGA 9: TILLÄMPNINGSANVISNING: BERÄKNING AV SKÅDESPELARES LEDIGA DAGAR NÄR ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLET VARAR EN DEL AV SPELÅRET

Man räknar antalet lediga dagar för en skådespelare vars arbete avbryts mitt i spelåret på grund av inledande eller avslutande av anställningsförhållande genom att antalet kalenderdagar i skådespelarens anställningsförhållande under det begynnande eller avslutande spelåret divideras med antalet kalenderdagar i kalenderåret, och den kvot som erhållits på detta vis multipliceras med antalet lediga dagar i spelåret (111+semester). Från antalet lediga dagar avdras de semesterdagar som skådespelaren intjänat.

Exempel 1, när antalet semesterdagar för skådespelaren är 30 i året

Skådespelarens anställningsförhållande upphör 31.12.
153: $365 \times 111 + \text{semester} = 59,10 = 59$

Skådespelaren intjänar alltså mellan 1.8 och 31.12 59 lediga dagar, medräknat semesterdagar.

Exempel 2, när antalet semesterdagar för skådespelaren är 30 i året

Skådespelarens anställningsförhållande inleds 1.2.
181: $365 \times 111 + \text{semester} = 69,92 = 70$

Skådespelaren intjänar alltså mellan 1.2 och 31.7 70 lediga dagar, medräknat semesterdagar.

När arbetet avbryts mitt i spelåret på grund av sjuk-, moderskaps-, faderskaps-, föräldra-, vård- eller studieledighet eller på grund av annan ledighet från arbetet, utförs inga separat uträkningar vad gäller lediga dagar, utan de förbrukas under de ifrågavarande ledigheterna.

För arbetsavtal som är i kraft tillsvidare iakttas praxisen för tvååriga arbetsavtal.

Exempel 3

Skådespelaren är på vårdledighet 1.8–31.1.

Åt skådespelaren betalas under teaterns sommarledighet och semester oförminskad lön.

BILAGA 10: KOLLEKTIVAVTAL FÖR TEATERBRANSCHEN, KAPITEL VII: PERMITTERING AV EN ARBETSTAGARE OCH AVSLUTNING AV ETT ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE

89 § Permittering av en arbetstagare

1. Permittering av en arbetstagare grundar sig på bestämmelserna i den gällande arbetsavtalslagen, samarbetslagen (1333/2021) och i detta kapitel.

Förhandsinformation om permittering

2. Om arbetsgivaren beslutar att en arbetstagare ska permitteras av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker på grund av minskade arbetsuppgifter, ska arbetsgivaren efter att ha fått information om den nödvändiga permitteringen omedelbart och om möjligt senast tre månader före början av permitteringen ge förhandsinformation till den behöriga förtroendemannen och, om permitteringen gäller minst tio arbetstagare, till Arbetskraftsmyndigheterna. Orsaken till permitteringen, den uppskattade tidpunkten och längden samt det uppskattade antalet permitterade arbetstagare enligt yrkesgrupp ska framgå av förhandsinformationen.

Utredningsförfarande (ekonomiska orsaker och produktionsorsaker)

3. Innan arbetstagaren avgör om arbetstagarna ska meddelas om permittering av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker på grund av permanent eller temporärt minskade arbetsuppgifter, ska arbetsgivaren förhandla om åtgärdens grunder, verkningar och alternativ med de arbetstagare eller den förtroendeperson som saken gäller. Ett ärende som gäller en bestämd arbetstagare ska i första hand behandlas mellan arbetsgivaren och arbetstagaren i fråga. Om arbetsgivaren, arbetstagaren eller förtroendepersonen kräver, ska även arbetsgivaren och förtroendepersonen i fråga förhandla om frågan.

Tillämpningsanvisning

Det saknas grund för permittering av andra orsaker än att arbetet temporärt minskar, om arbetsgivaren kan enligt 5 kap. 2 § i arbetsavtalslagen rimligen omplacera arbetstagaren eller utbilda honom eller henne för nya uppgifter. Grund för permittering på grund av temporärt minskade arbetsuppgifter finns inte, om arbetsgivaren kan på det sätt som avses i den nämnda paragrafen i arbetsavtalslagen skäligen anvisa arbetstagaren något annat arbete eller utbildning som motsvarar arbetsgivarens behov.

Meddelande om permittering

4. När en arbetstagare permitteras iakttas i meddelandet om permittering en varseltid på 14 dygn enligt 5 kap. 4 § i arbetsavtalslagen.

Tillämpningsanvisning

Vid permittering av en arbetstagare är arbetsgivaren inte anmälningsskyldig i de fall som avses i 5 kap. 4 § 2 mom. i arbetsavtalslagen, när arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön till arbetstagaren för hela permitteringstiden av någon annan orsak än permitteringen.

Det kan inte bestämmas att permittering ska börja eller sluta under arbetstagarens lediga dag. Permittering ska sålunda börja och avslutas under en dag som utan permitteringen hade varit en arbetsdag för arbetstagaren.

Senareläggning av permittering

5. Om nya temporära arbetsuppgifter uppenbarar sig hos arbetsgivaren under permitteringsperioden, kan arbetsgivaren senarelägga den anmälda permitteringstidpunkten. Arbetsgivaren kan på denna grund uppskjuta permitteringstidpunkten endast en gång utan att lämna ett nytt meddelande om permittering, och endast för den tid som det uppkomna arbetet varar.

90 § Upphävande av ett arbetsavtal

Överföring till deltidsarbete i arbetsavtal, upphävande av arbetsavtal och förfarandet vid upphävandet anges i bestämmelserna i arbetsavtalslagen och lagen om samarbete inom företag (hänvisningsbestämmelse), om inte något annat bestämts i 91 § och 92 § nedan.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelserna om avslutandet av ett arbetsavtal (6–8 kap. i arbetsavtalslagen) och upphävandet av ett arbetsavtal (9 kap. i arbetsavtalslagen) har inte bifogats till detta avtal bortsett från de bestämmelser som särskilt nämns i 91 § 1, 5, 7 och 8 punkten.

91 § Uppsägning av ett arbetsavtal

Meddelande om grunderna för uppsägning (orsak som beror på arbetstagaren eller ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker)

1. Arbetsgivaren ska på begäran av arbetstagaren utan dröjsmål skriftligen underrätta honom eller henne om huvudpunkterna i grunderna för uppsägning som beror på arbetstagaren eller som sker av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker samt om datum då arbetsavtalet upphör.

Grunder för uppsägning (orsak som beror på arbetstagaren)

2. Arbetsgivaren får inte säga upp en arbetstagares arbetsavtal som är i kraft tills vidare av en orsak som beror på arbetstagaren utan de sakliga och vägande grunder som avses i 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen. Vid sidan av de grunder på vilka ett arbetsavtal kan hävas enligt arbetsavtalslagen, anses grunder för uppsägning också vara

bestämda orsaker som beror på arbetstagaren, såsom försummelse av arbetsuppgifter, underlåtenhet att iaktta de föreskrifter som arbetsgivaren inom ramen för sin behörighet att leda arbetet har meddelat, brott mot ordningsregler, omotiverad frånvaro och uppenbar ovarsamhet i arbetet.

Uppsägningstider

3. En arbetsgivare och en arbetstagare ska vid upphävande av ett arbetsavtal iaktta de uppsägningstider som anges i 6 kap. 3 § i arbetsavtalslagen, dock så att de kortare uppsägningstider som arbetsgivaren ska iaktta inte ska tillämpas på ett sätt som skadar arbetstagaren. Uppsägningstiderna bestäms på grundval av längden av oavbrutet anställningsförhållande.

Tillämpningsanvisning

Om inte något annat avtalats, ska arbetsgivaren vid uppsägning av arbetsavtalet iaktta följande uppsägningstider:

- 1) 14 dygn, om anställningsförhållandet har varat högst ett år,
- 2) en månad, om anställningsförhållandet har varat över ett år men högst fyra år,
- 3) två månader, om anställningsförhållandet har varat över fyra år men högst åtta år,
- 4) fyra månader, om anställningsförhållandet har varat över åtta år men högst tolv år,
- 5) sex månader, om anställningsförhållandet har varat över tolv år.

Om inte något annat avtalats, ska arbetstagaren om anställningsförhållandet har fortgått utan avbrott iaktta följande uppsägningstider:

- 1) 14 dygn, om anställningsförhållandet har varat högst fem år,
- 2) en månad, om anställningsförhållandet har varat över fem år.

Vid beräkning av anställningsförhållandets längd som bestämmer uppsägningstiden beaktas endast den tid som arbetstagaren utan avbrott har tjänstgjort hos arbetsgivaren i ett anställningsförhållande. Till exempel moderskapsledighet, värnpliktstid eller studieledighet avbryter inte anställningsförhållandet. Värnpliktstiden inräknas dock inte i tiden för anställningsförhållandet.

Avvikelser från de allmänna uppsägningstiderna

4. Arbetsgivare och regissörer, dramaturger, scenografer, koreografer, danskonstnärer och cirkusartister ska vid uppsägning av arbetsavtal iaktta en uppsägningstid på sex månader.

Försummelse att iaktta uppsägningstiden

5. En arbetsgivare som inte iakttar uppsägningstiden är skyldig att betala arbetstagaren full lön för uppsägningstiden.

Om en arbetstagare säger upp sig från arbetet utan att iaktta uppsägningstiden, är han eller hon skyldig att betala arbetsgivaren ett belopp som motsvarar lönen för uppsägningstiden i engångsersättning för försummelse att iaktta uppsägningstiden. Arbetsgivaren får dra av detta belopp från arbetstagarens slutlön enligt bestämmelserna om arbetsgivarens kvittningsrätt i 2 kap. 17 § i arbetsavtalslagen.

Om någondera av parterna endast delvis försummar att iaktta uppsägningstiden, gäller betalningsskyldigheten motsvarande del av lönen för uppsägningstiden.

Ersättning för lön för uppsägningstiden som en permitterad arbetstagare förlorar

6. En arbetstagare som enligt 5 kap. 7 § 3 mom. i arbetsavtalslagen säger upp sitt arbetsavtal efter att en tills vidare verkställd permittering har utan avbrott varat minst 200 dagar har rätt att få ersättning för den skada som orsakas av förlusten av lönen för uppsägningstiden eller en del av den.

Verkställande av uppsägning (orsak som beror på arbetstagaren)

7. Arbetsgivaren ska säga upp ett arbetsavtal av orsaker som beror på arbetstagaren inom rimlig tid efter att arbetsgivaren har blivit underrättad om grunden för uppsägningen. Innan uppsägningen verkställs ska arbetstagaren ges möjlighet att bli hörd om grunden för uppsägningen av arbetsavtalet. Arbetstagaren har rätt att anlita biträde när han eller hon blir hörd.

Ersättning för grundlös uppsägning av arbetsavtal (orsak som beror på arbetstagaren)

8. En arbetsgivare som i strid med de grunder som nämns ovan på 2 punkten har sagt upp eller hävt ett arbetsavtal är skyldig att betala arbetstagaren ersättning för ogrundad uppsägning enligt 12 kap. i arbetsavtalslagen.

Utredningsförfarande (ekonomiska orsaker och produktionsorsaker)

9. Innan arbetsgivaren avgör om arbetstagarna ska sägas upp på grund av permanent minskade arbetsuppgifter av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker, ska arbetsgivaren iaktta det utredningsförfarande som avses i 89 § 3 punkten ovan.

92 § Ordning för nedskärning av arbetskraft (ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker)

Vid uppsägning och permittering av en arbetstagare av ekonomiska och produktionskäl ska om möjligt iakttas en regel enligt vilken de arbetstagare som är viktiga för teaterverksamheten och de arbetstagare som delvis förlorat sin arbetsförmåga i samma arbetsgivares tjänst ska sägas upp eller permitteras till sist. Om arbetstagarna är på dessa grunder likvärdiga, ska det också fästas vikt vid omfattningen av arbetstagarens försörjningsplikter och längden av anställningsförhållandet.

93 § Pensionering, beviljande av rehabiliteringsstöd och återkomst till arbetet

1. En arbetstagares anställningsförhållande upphör utan uppsägning och uppsägningstid vid utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren har uppnått avgångsåldern, om inte arbetsgivaren och arbetstagaren avtalar om förlängning av anställningsförhållandet. Arbetstagarens avgångsålder är den högsta pensionsåldern enligt det pensionssystem som tillämpas på honom eller henne.

Tillämpningsanvisning

En arbetstagare kan flexibelt avgå med ålderspension enligt det egna pensionssystemet före den sista pensionsåldern, men tidigare pensionering kräver uppsägning.

2. Om en arbetstagare har beviljats rehabiliteringsstöd för viss tid och anställningsförhållandet av denna orsak upphör, är arbetsgivaren, om arbetsförmågan återställs, skyldig att ordna arbetstagaren ett arbete som motsvarar arbetstagarens yrkeskunnighet och arbetsförmåga, förutsatt att arbetstagaren presenterar ett godtagbart läkarintyg över sin arbetsförmåga för arbetsgivaren. Om arbetstagaren har i ett dylikt fall på egen begäran blivit anställd på nytt, ska anställningsförhållandet anses ha fortgått utan avbrott, när förmåner enligt kollektivavtalet beviljas. Den tid under vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringsstöd för viss tid inräknas inte i anställningsförhållandet.

BILAGA 11: ALLMÄNT KOMMUNALT TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTAL: ERSÄTTNINGAR FÖR RESEKOSTNADER

BILAGA 16 (AKTA) ERSÄTTNINGAR FÖR RESEKOSTNADER ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Tjänsteresa och tjänsteförrättningsresa

1. En tjänsteresa som berättigar till resekostnadsersättning är en sådan resa som den behöriga myndigheten i kommunen eller samkommunen beordrat och som inte hör till den sedvanliga tjänsteutövningen/de sedvanliga arbetsuppgifterna. Som resekostnader anses de extra utgifter som tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren har haft med anledning av tjänsteresan.
2. En tjänsteförrättningsresa är en resa i anslutning till tjänsteinnehavarens eller arbetstagarens sedvanliga tjänsteutövning/sedvanliga arbetsuppgifter.

Tillämpningsanvisning

Med begreppen "tjänsteresa" och "tjänsteförrättningsresa" avses också motsvarande resor som arbetstagare företar.

En tjänsteresa baserar sig på ett reseförordnande av en sådan tjänsteinnehavare i chefsställning eller ett sådant organ som har rätt att beordra en tjänsteresa enligt ett bemyndigande i en instruktion eller enligt en bestämmelse av bestående natur. Tjänsteresor har inte karaktär av sedvanlig tjänsteutövning, och de förutsätter resande utom tjänstestället.

Tjänsteförrättningsresor är resor som förekommer allmänt i samband med tjänste- eller arbetsuppgifterna, dvs. varje dag, varje vecka eller på något annat sätt regelbundet. Resan sker vanligtvis från ett arbetsställe till ett annat eller från en fastställd avfärdsplats till en annan och tillbaka på tjänsteförrättningsorten eller i övrigt inom ett område som hör till tjänstedistriktet. Som exempel kan nämnas byggnadsinspektörernas, hälsoinspektörernas, hemsjukskötarnas och socialkontrollörernas inspektions-, vård- och omsorgsresor.

3. Tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor ska företas på så kort tid och till så låga totalkostnader som möjligt med hänsyn till att resan och uppgifterna ska kunna utföras på ett ändamålsenligt sätt. Utöver färdkostnadsersättningar och dagtraktamenten ska då också beaktas en eventuell arbetstidsvinst.

Tillämpningsanvisning

För en tjänsteresa och en tjänsteförrättningsresa betalas inte ersättning till ett större belopp än vad som skulle ha betalats om resan hade företagits på det sätt som är förmånligast för kommunen eller samkommunen. Den som utfärdar reseförordnandet ska vid behov på förhand fastslå vad som i det aktuella fallet är det mest ändamålsenliga och för kommunen eller samkommunen förmånligaste resesättet. I annat fall avgörs frågan i efterhand av den som godkänner reseräkningen. Ett eventuellt tillstånd att använda egen bil på tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor underlättar detta övervägande som ett förhandsställningstagande.

2 § Ersättning för arbetsresor

1. En arbetsresa, dvs. resan från bostaden till tjänstgöringsstället, arbetsplatsen eller en mötesplats och tillbaka, berättigar inte till ersättningar i andra fall än de som anges i mom. 2–6 i denna paragraf.

Tillämpningsanvisning

Särskilda bestämmelser om ersättningarna för lantbruksavbytares resekostnader ingår i bilagan för lantbruksavbytare. För vissa tjänsteinnehavare finns det särskilda bestämmelser i de branschvisa avtalen.

2. Om det för tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren har fastställts ett tjänstgöringsställe av bestående natur och resan från bostaden till något annat första arbetsställe eller från det sista arbetsstället till bostaden föranleder större kostnader än resorna till ovan nämnda tjänstgöringsställe, ersätts skillnaden i enlighet med bestämmelserna om färdkostnader.

Tillämpningsanvisning

När kostnaderna för arbetsresor ersätts anses som tjänstgöringsställe av bestående natur det tjänstgöringsställe där tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren arbetar stadigvarande eller, om inget sådant finns, det ställe där personen ifråga oftast arbetar, tar emot arbetsorder eller förvarar sina arbetsredskap eller som på någon motsvarande grund kan anses som det huvudsakliga tjänstgöringsstället. Om flera tjänstgöringsställen är likvärdiga enligt grunderna ovan, betraktas endast ett av dem som tjänstgöringsställe av bestående natur när resekostnader ersätts. Om t.ex. en hälsoinspektör har två tjänstgöringsställen inom samma samkommun och är anträffbar för allmänheten två dagar i veckan under samma antal timmar på vardera stället, väljs det ena av dessa som tjänstgöringsstället av bestående natur (t.ex. tjänsteinnehavarens boningsort).

Exempel

X:s fasta tjänstgöringsställe är A. X reser dock hemifrån direkt till tjänstgöringsställe B, dit det är 25 km, när arbetsdagen börjar. Under arbetsdagen reser X från tjänstgöringsställe B till ett tredje tjänstgöringsställe C. Det är fråga om en tjänsteförrättningsresa och till X betalas resekostnadsersättning för sträckan B–C enligt användning av egen bil.

Efter arbetsdagens slut reser X från tjänstgöringsställe C till sitt hem, som ligger 30 km därifrån. Eftersom det för X uppstår extra resekostnader för resan till tjänstgöringsställe B, och från tjänstgöringsställe C hem jämfört med de normala arbetsresekostnaderna till det fasta tjänstgöringsstället, får tjänsteinnehavaren skillnaden mellan arbetsresekostnaderna i ersättning enligt användning av egen bil. Om X hade rest till sitt fasta tjänstgöringsställe när arbetsdagen började och därifrån hem efter arbetsdagens slut, hade ressträckan sammanlagt blivit 20 km. Nu blir arbetsresornas längd likväl 55 km (25 km + 30 km) och skillnaden, (55 km - 20 km) 35 km, ersätts med stöd av 2 § 2 mom.

3. Om tjänstgöringsstället tillfälligt flyttas så att kostnaderna för arbetsresan från den stadigvarande bostaden till det nya tjänstgöringsstället är avsevärt större än kostnaderna för arbetsresan till det tjänstgöringsställe som är av bestående natur, ersätts resekostnaderna i högst sex månader, till den del de överstiger de sedvanliga resekostnaderna.

Exempel

En arbetstagares tjänstgöringsställe har flyttats för tiden 1.10–31.5. Eftersom förflyttningen varar längre än sex månader är det inte fråga om en tillfällig flyttning och därmed betalas inga resekostnadsersättningar.

4. Om inget tjänstgöringsställe av bestående natur har fastställts på grund av tjänste- eller arbetsuppgifternas art, ersätts kostnaderna för resan från bostaden till det första arbetsstället och från det sista arbetsstället till bostaden enligt bestämmelserna om färdkostnader i denna bilaga, till den del resorna överskrider sammanlagt 15 km per arbetsdag.
5. Om en tjänsteinnehavare eller arbetstagare är skyldig att infinna sig till ett kommunalt organs möte som börjar minst två timmar efter den ordinarie arbetstidens slut och resan till mötesplatsen förorsakar kostnader, betalas ersättning för dessa kostnader och för de direkta minimikostnader som returresan till bostaden föranleder.
6. Kommunen/samkommunen kan ge en tjänsteinnehavare/arbetstagare en personlig resebiljett till kollektivtrafiken för resor mellan bostaden och arbetsplatsen om man med tjänsteinnehavaren/arbetstagaren har kommit överens om att biljetten ingår i lönen eller ges utöver penninglönen. Personalbiljetten är skattefri på det sätt som föreskrivs i inkomstskattelagen (1535/1992) (hänvisningsbestämmelse).

ERSÄTTNING FÖR FÄRDKOSTNADER

3 § Egentliga färdkostnader vid tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor

1. Ersättning betalas för färdbiljetter samt för plats- och sovplatsbiljetter, fraktavgifter och övriga med dessa jämförbara nödvändiga avgifter i anslutning till den egentliga resan.
2. Parkeringsavgifter för bil på flygfält och järnvägsstation och vid hotellinkvartering ersätts enligt verifikat, dock högst för tre dagar per resa. Andra parkeringsavgifter för bil ersätts inte.

Tillämpningsanvisning

Som nödvändiga avgifter anses inte till exempel försäkringspremier. Om tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren har fått betala olika avgifter för transporten av arbetsredskap eller andra föremål som han eller hon har varit tvungen att ha med sig, ersätts det betalda beloppet.

4 § Ersättningsgrunder för färdkostnader vid tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor

FÄRDMEDEL	BETALNING
tåg, flyg, båt	Enligt det förmånligaste alternativet
spårvagn, buss, annat allmänt kommunikationsmedel	Enligt den officiella taxan
taxi	Enligt den officiella taxan
hyrd motorbåt, annat färdmedel	Betald avgift, dock högst skälig avgift

5 § Kilometerersättning vid tjänsteresor och tjänsteförrättningsresor

För en resa som företas med ett fordon som tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren äger eller innehar betalas ersättning enligt följande:

FÄRDMEDEL	ERSÄTTNING	ERSÄTTNING
	OFÖRHÖJD	FÖRHÖJD
bil för varje ettårsperiod som börjar 1.1	- 53 cent/km för de 5 000 första kilometrarna - 47 cent/km för därpå följande kilometrar *) Under avtalsperioden – 28.2.2025 – har kilometergränsen höjts till 7 000 kilometer.	Kilometerersättningen betalas förhöjd i följande fall: - med 9 cent om tjänsteuppgifterna förutsätter transport av en till bilen kopplad släpvagn - med 14 cent om tjänsteuppgifterna förutsätter transport av en till bilen kopplad husvagn - med 4 cent, om den anställda blir tvungen att i sin bil transportera en hund eller sådana maskiner eller anordningar som är skrymmande eller väger över 80 kg - med 11 cent till den del tjänsteuppgifterna förutsätter körning med bil på skogsbilväg eller på en för annan trafik avstängd vägbyggnadsarbetsplats - om det i ett fordon som är i den anställdes besittning reser flera personer som deltar i samma tjänsteresa eller tjänsteförrättningsresa eller personer som det hör till den anställdes tjänste- eller arbetsuppgifter att skjutsa, betalas ytterligare 4 cent per kilometer för varje medföljande person
motorcykel för varje ettårsperiod som börjar 1.1	- 41 cent/km för de 5 000 första kilometrarna - 37 cent/km för därpå följande kilometrar	- om det i ett fordon som är i den anställdes besittning reser flera personer som deltar i samma tjänsteresa eller tjänsteförrättningsresa eller personer som det hör till den anställdes tjänste- eller arbetsuppgifter att skjutsa, betalas ytterligare 4 cent per kilometer.
motorbåt - över 50 hk - 50 hk eller mindre snöskoter moped fyrhjuling annat fordon cykel	135 cent/km 93 cent/km 129 cent/km 22 cent/km 121 cent/km 13 cent/km 84 cent/dygn	- om det i ett fordon som är i den anställdes besittning reser flera personer som deltar i samma tjänsteresa eller tjänsteförrättningsresa eller personer som det hör till den anställdes tjänste- eller arbetsuppgifter att skjutsa, betalas ytterligare 4 cent per kilometer.

Tillämpningsanvisning

Förhöjda ersättningar för släpvagn och för transport av tunga maskiner osv. kan komma i fråga också samtidigt.

DAGTRAKTAMENTE

6 § Förutsättningar för betalning av dagtraktamente

1. Betalning av dagtraktamente förutsätter att tjänsteresan, uppmätt längs allmänt använd färdväg, sträcker sig längre än 15 km från tjänsteinnehavarens eller arbetstagarens bostad respektive tjänsteställe/arbetsplats, utgående från var tjänsteresan börjar och slutar.
2. Om tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren med anledning av tjänste-/arbetsuppgifter undantagsvis eller på arbetsgivarens uttryckliga order blir tvungen att övernatta någon annanstans än i sin bostad under en tjänsteförrättningsresa, betalas dagtraktamente under de förutsättningar som nämns i mom. 1 såsom för tjänsteresa. För en tjänsteförrättningsresa som varar minst 10 timmar och sträcker sig in i en annan kommuns område på minst 150 km avstånd från ett tjänstgöringsställe av bestående natur och från bostaden betalas en ersättning som motsvarar partiellt dagtraktamente. I annat fall betalas inte dagtraktamente för tjänsteförrättningsresa.

Tillämpningsanvisning

Dagtraktamente betalas inte i sådana fall där övernattning sker på arbetsplatsen, t.ex. hos en familj där en hemvårdare arbetar, på en sommarkoloni eller på ett läger. Ersättning som motsvarar partiellt dagtraktamente kan bli tillämplig på t.ex. chaufförer. Angående definitionen av begreppet tjänstgöringsställe av bestående natur, se tillämpningsanvisningen för § 2 mom.

7 § Resedygn

Ett resedygn som används som grund vid fastställandet av dagtraktamente utgörs av en 24-timmarsperiod, som börjar när tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren ger sig av från sitt tjänsteställe/sin arbetsplats eller sin bostad och slutar när den anställde återvänder till tjänstestället/arbetsplatsen eller bostaden.

Tillämpningsanvisning

Tjänsteresan anses ännu inte vara avslutad när den anställde återvänder till sitt tjänsteställe/sin arbetsplats endast för att inlämna eller byta arbetsredskap, ta emot nya tjänste- eller arbetsorder eller sköta andra jämförbara kortvariga tjänste- eller arbetsuppgifter, förutsatt att den anställde därefter omedelbart fortsätter tjänsteresan.

8 § Timgränser för partiellt och för fullt dagtraktamente

1. Partiellt dagtraktamente betalas när en tjänsteresa har varat
  - 1) över åtta timmar, eller
  - 2) över sex timmar, om mer än tre timmar av resan har infallit mellan kl. 16.00 och kl. 7.00.
2. Fullt dagtraktamente betalas när en tjänsteresa har varat över 12 timmar.
3. När en tjänsteresa har varat längre än ett resedygn, och den tid som åtgått till tjänsteresan överskrider det sista fulla resedygnet med över två timmar, betalas för

detta ofullständiga resedygn ett nytt dagtraktamente i form av partiellt dagtraktamente om den överskjutande tiden uppgår till högst 12 timmar och i form av fullt dagtraktamente om den överskjutande tiden är mer än 12 timmar.

Tillämpningsanvisning

En tjänsteresa börjar på tisdag kl. 6.00 och slutar på torsdag kl. 15.00.

Resedygnet räknas ut enligt följande:

tis	ons	tors
6.00–	6.00–	6.00–15.00

Denna resa omfattade två fulla resedygn och ett ofullständigt resedygn som varade mindre än 12 timmar. För resan betalas två fulla dagtraktamenten och ett partiellt.

9 § Dagtraktamentets storlek

Som fullt dagtraktamente betalas 48 euro och som partiellt dagtraktamente 22 euro för varje resedygn som berättigar till respektive dagtraktamente.

10 § Nedsatt dagtraktamente

Om tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren under något resedygn har fått eller hade haft möjlighet att få kostnadsfri lunch och middag eller lunch och middag som ingår i färdbiljettens eller hotellrummets pris, betalas dagtraktamentet för detta resedygn nedsatt med 50 %. En enda måltid är tillräckligt för att nedsätta ett partiellt dagtraktamente.

Tillämpningsanvisning

Dagtraktamentet nedsätts inte om det i priset på ett hotellrum eller i någon annan helpension ingår frukost, kaffe på dagen eller kaffe på kvällen.

ÖVRIGA ERSÄTTNINGAR

11 § Måltidsersättning

1. Om dagtraktamente inte betalas för en tjänsteresa som har varat över sex timmar, men den anställde har intagit en måltid på egen bekostnad någon annanstans än på sitt sedvanliga måltidsställe och på ett avstånd av minst 10 km från sitt tjänsteställe/sin arbetsplats eller sin bostad, betalas 12 euro i måltidsersättning.
2. Om en tjänsteinnehavare eller arbetstagare under en tjänsteförrättningsresa som sträcker sig minst 15 km från tjänstestället/arbetsplatsen eller bostaden och som varar över sju timmar blir tvungen att inta en måltid på egen bekostnad någon annanstans än på sitt sedvanliga måltidsställe, betalas 2,02 euro i måltidsersättning, förutsatt att arbetsgivaren inte har ordnat måltid under resan och att dagtraktamente inte betalas för tjänsteförrättningsresan i fråga.

Tillämpningsanvisning

Sedvanligt måltidsställe är det fråga om när den anställde kan välja måltidsställe och inta en måltid till sedvanliga kostnader. Detta är fallet till exempel under tjänsteförrättningsresor, om den anställde följer en viss rutt eller har vissa platser att besöka. Till exempel för anställda på en bokbuss är bokbussen, med vilken de kör en regelbunden, på förhand avtalad rutt, deras tjänstgöringsställe. Som måltid på sedvanligt ställe betraktas en måltid som intas under ruten eller i bussen. För måltid någon annanstans än på sedvanligt måltidsställe ska vid behov visas upp ett kvitto eller någon annan utredning över kostnaderna. Utredningen inverkar dock inte på ersättningens storlek. Vägkost ersätts inte.

12 § Förutsättningar för logiersättning vid tjänsteresa och tjänsteförrättningsresa

1. Logiersättning betalas utöver dagtraktamente i enlighet med ett verifikat som en inkvarteringsrörelse utfärdat eller något annat tillförlitligt verifikat. Om måltidsförmåner ingår i logiavgiften, betalas ersättning endast för priset på rummet.

Tillämpningsanvisning

Frukost betraktas inte som måltidsförmån. I inkvarteringsrörelsens räkning bör det finnas en specifikation över de måltider som ingår i räkningen och för vilka tjänsteinnehavaren har debiterats.

När kommunen eller samkommunen betalar ett helpensionspaket, i vilket ingår både kost och logi, betalas tjänsteinnehavaren ett nedsatt dagtraktamente. Om kommunen betalar enbart för logi, betalas tjänsteinnehavaren ett icke nedsatt dagtraktamente.

Valet av inkvarteringsalternativ (vad gäller ersättning för inkvartering och hotell i såväl hemlandet som utomlands) görs med beaktande av bestämmelsen i bilaga 16, 1 § 3 mom. Inkvarteringsalternativet ska vara skäligt. Vid valet av alternativ ska resans längd och syfte beaktas.

2. Om kommunen eller samkommunen ordnar logi som uppfyller skäliga krav, ska detta logi utnyttjas. I annat fall betalas i logiersättning endast det belopp som motsvarar kostnaderna för det logi som kommunen eller samkommunen har ordnat.

3. En förutsättning för logiersättning är att tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren har befunnit sig på inkvarteringsorten eller på någon annan ort än hemorten minst fyra timmar mellan kl. 21.00 och kl. 7.00 och på grund av detta varit tvungen att logera någonstans.

13 § Slopas

14 § Övernattningspenning för sommarkoloni eller läger

1. Om tjänstgöringsstället byts för att tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren har ålagts tjänsteutövning vid en sommarkoloni eller ett läger som, uppmätt längs allmänt använd färdväg, ligger på över 15 km avstånd från bostaden eller tjänstestället/arbetsplatsen, beroende på från vilketdera stället avfärden sker, betalas i övernattningspenning 6,73 euro för de dygn under vilka den anställda har varit tvungen att övernattna på detta tjänstgöringsställe.

Tillämpningsanvisning

Tjänstgöringsstället byts t.ex. om en ungdomsledare åläggs att arbeta vid en sommarkoloni under sommaren. Om en person på eget initiativ och mot separat arvode åtar sig en annan uppgift än sådana som hör till personens tjänst eller befattning (t.ex. lärare) vid en sommarkoloni eller ett läger, betalas här avsedd övernattningspenning inte. Övernattningspenning betalas inte, om övernattning på ett läger eller en sommarkoloni inte har varit nödvändig. En övernattning bör anses vara nödvändig när arbetsskiften eller trafikförbindelserna i övrigt förutsätter övernattning.

2. Om kommunen eller samkommunen har ordnat kostnadsfri mat, nedsätts övernattningspenningen med 50 %. Har dessutom fritt logi ordnats, avdras ytterligare 25 %.

Tillämpningsanvisning

Inkvartering i tält betraktas inte som fritt logi. Inkvarteringsförhållandena bör som helhet vara sådana att det i samband med dem har ordnats möjlighet att sköta den personliga hygien och att förvara, tvätta och torka kläder.

15 § Nattresepenning

1. Nattresepenning på 15,00 euro betalas för ett sådant till dagtraktamente berättigande resedygn av vilket mer än 12 timmar har åtgått till en tjänsteresa eller förrättning, förutsatt att minst fyra timmar infallit mellan kl. 21.00 och kl. 7.00.
2. Nattresepenning betalas inte, om
  - 1) den anställda får logiersättning, eller
  - 2) den anställda får särskild ersättning för sovplats på tåg eller för hyttplats på båt, eller om resan företas med båt eller tåg där passagerarna har möjlighet att bo, eller
  - 3) den anställda på grund av fritt logi som kommunen eller samkommunen ordnar inte i övrigt har några övernattningskostnader.

Tillämpningsanvisning

Nattresepenning betalas t.ex. när den anställde övernattar hos släktingar.

16 § Ersättningar till kursdeltagare

1. Beträffande resekostnader som betalas till kursdeltagare ska utöver de allmänna bestämmelserna iakttas vad som anges i denna paragraf.
2. Till kursdeltagare, varmed avses tjänsteinnehavare och arbetstagare som ålagts att delta i en sådan kurs utanför kommunens eller samkommunens område som arbetsgivaren ordnar eller anvisar, betalas färdkostnadsersättning, dagtraktamente och logiersättning för resan till och från kursen i enlighet med § 3–10 och § 12.
3. För en oavbruten kurs som varar högst 21 dygn (kort kurs) betalas för kurstiden dagtraktamente eller måltidsersättning enligt § 6 mom. 1 och § 8–11 mom. 1 och logiersättning eller nattresepenning enligt § 12 och § 15.

Kursdagpenning

4. För en oavbruten kurs som varar över 21 dygn (lång kurs) betalas fr.o.m. kursens början kursdagpenning under samma förutsättningar som anges i § 6 mom. 1 och § 8 i fråga om dagtraktamente och i § 11 mom. 1 i fråga om måltidsersättning. Kursdagpenningen betalas enligt följande:
  - 1) för 1–21 dagen är kursdagpenningen lika stor som fullt dagtraktamente eller partiellt dagtraktamente eller måltidsersättning,
  - 2) för 22–28 dagen betalas en kursdagpenning som utgör 70 % av fullt dagtraktamente eller av partiellt dagtraktamente eller av måltidsersättning, och
  - 3) för de därpå följande dagarna, men för en kurstid som varar högst ett år, betalas en kursdagpenning som utgör 55 % av fullt dagtraktamente, av partiellt dagtraktamente eller av måltidsersättning.
5. Om kommunen eller samkommunen har ordnat kostnadsfria måltider för kursdeltagaren, minskas den kursdagpenning som anges i mom. 4 med 50 %. Om kommunen eller samkommunen också har ordnat fritt logi som uppfyller skäligen krav, minskas kursdagpenningen med ytterligare 25 %. För fritt logi på kasern, i läger eller i motsvarande förhållanden görs dock inte detta avdrag på 25 %.
6. När en kurs är uppdelad i flera avsnitt och den mellanliggande tiden överskrider 12 dygn betraktas avsnitten som separata kurser.

Tillämpningsanvisning

När det gäller en kurs som varar längre än en vecka blir det ofta fråga om huruvida kursdeltagaren ska få ersättning för resor till hemorten under veckoslut eller huruvida dagtraktamente ska betalas också för veckosluten. När frågan avgörs bör man utgå ifrån att kostnaderna ersätts enligt förmånlighetsprincipen. När arbetsgivaren i undantagsfall av tvingande skäl förutsätter att den anställda återvänder till tjänstestället/arbetsplatsen till veckoslutet, ska veckoslutsresorna mellan tjänstgöringsorten och kursplatsen alltid ersättas. För denna tid betalas inte dagtraktamente. Veckoslutsbesök på hemorten medan kursen pågår inverkar inte när kursens längd räknas ut (inräknas i kurstiden).

KOSTNADSERSÄTTNING FÖR TJÄNSTERESOR TILL UTLANDET

17 § Allmänt

I fråga om betalningen av färdkostnadsersättning, dagtraktamente och hotellersättning iakttas bestämmelserna i § 1--7 och § 12 mom. 2.

18 § Dagtraktamente och hotellersättning vid resor till utlandet

Dagtraktamenten och hotellersättningar vid utlandsresor betalas till samma belopp som för statstjänstemän.

Tillämpningsanvisning

Dagtraktamentena och hotellersättningarna fastställs kalenderårsvis, och information om dem skickas separat i ett cirkulär.

19 § Dagtraktamente

1. Dagtraktamentet bestäms enligt det land eller område där resedygnet avslutas. Om resedygnet avslutas på en båt eller i ett flygplan, fastställs dagtraktamentet enligt det land eller område från vilket båten eller flygplanet senast har avgått eller till vilket båten eller flygplanet först anländer efter avfärden från Finland.
2. För den del av tjänsteresan som överskrider det sista fulla resedygn som avslutas utomlands betalas dagtraktamente enligt följande:
  - 1) 35 % av dagtraktamentet för det sista fulla resedygn som avslutats utomlands, om resedygnet överskrids med mer än två timmar,
  - 2) 65 % av dagtraktamentet för det sista fulla resedygn som avslutats utomlands, om resedygnet överskrids med mer än 12 timmar, eller
  - 3) för den tid som överskrider ett fullt resedygn som avslutats i Finland, i enlighet med bestämmelserna om inrikesdagtraktamente.
3. Om den sammanlagda tid som använts till en tjänsteresa underskrider 24 timmar, betalas dagtraktamente i enlighet med bestämmelserna och beloppen för inrikesresor. Om en tjänsteresa emellertid har varat över 15 timmar och den anställda under denna tid på grund av tjänsteförrättning eller av någon annan giltig orsak har vistats över fem timmar på utländsk mark, bestäms dagtraktamentet enligt landet eller området i fråga.

Tillämpningsanvisning

Exempel

X startar på en tjänsteresa från sitt hem i Rovaniemi 1.4 kl. 7.00 och anländer först till Helsingfors, varifrån X reser vidare samma dag kl. 18.00 med båt till Sverige. X anländer till Sverige 2.4 kl. 8.30. Tjänsteresan fortsätter 2.4 från Sverige till Danmark. Från Danmark

återvänder X följande dag, 3.4, per flyg till Helsingfors kl. 21.00. Tjänsteresan slutar 4.4 kl. 10.00, då X anländer till sitt hem i Rovaniemi.

Dagtraktamentena fastställs som följer:

1:a resedygnet: 1.4. kl. 7.00–2.4 kl. 7.00

Eftersom resedygnet slutar ombord och fartyget efter avfärden från Finland först anländer till Sverige, betalas dagtraktamente för första resedygnet enligt dagtraktamentet för Sverige.

2:a resedygnet: 2.4. kl. 7.00–3.4 kl. 7.00

Eftersom resedygnet slutar i Danmark betalas dagtraktamente för andra resedygnet enligt dagtraktamentet för Danmark.

3:a resedygnet: 3.4. kl. 7.00–4.4 kl. 7.00

Eftersom föregående resedygn, som har slutat utomlands, överskrids med över 12 timmar i detta fall betalas för tredje resedygnet 65 % av dagtraktamentet för Danmark.

4:a resedygnet: 4.4. kl. 7.00–

Eftersom det ovan nämnda resedygnet (24 timmar) fortsätter i Finland betalas för fjärde resedygnet inrikesdagtraktamente, som i detta fall är partiellt dagtraktamente.

4. För båtseminarier samt konferens- och utbildningskryssningar betalas dagtraktamente i enlighet med gällande lagstiftning och andra bestämmelser om inrikesresor.

20 § Nedsatt dagtraktamente och hotellersättning

1. Kostnadsfria måltider minskar utrikesdagtraktamentet på det sätt som anges i § 10.

Tillämpningsanvisning

En kostnadsfri måltid minskar sådana dagtraktamenten på 35 procent som anges i § 19 mom. 2 punkt 1 och två kostnadsfria måltider minskar sådana dagtraktamenten på 65 procent som anges i punkt 2.

2. Om en hotellersättning, i vars grundpris ovan nämnda måltider ingår, överskrider maximibeloppet för hotellersättning, beaktas den överskjutande delen genom att den läggs till det enligt mom. 1 minskade dagtraktamentet, dock högst till en sådan del att inte fullt dagtraktamente överskrids.
3. Hotellersättning betalas mot räkning, dock högst till det fastställda maximibeloppet. Ersättningen omfattar rummets grundpris, eventuell skatt och fast betjäningssavgift.
4. En förutsättning för betalning av hotellersättning är att den anställde har befunnit sig på hotellorten minst fyra timmar mellan kl. 21.00 och kl. 7.00.

21 § Ersättning för vissa kostnader

Såsom kostnader för tjänsteresa ersätts dessutom följande utgifter:

- 1) myndighetsavgifter
- 2) pass- och visumavgifter samt nödvändiga läkemedels- och vaccinationsavgifter
- 3) anlitan­de av taxi till eller från flyg­bolagskontoret eller flygplatsen när det är uppenbart nödvändigt, ekonomiskt eller ändamålsenligt med tanke på omständigheterna
- 4) premie för en resgodsförsäkring upp till 840,94 euro av försäkringsbeloppet samt premie för en engångsresenärsförsäkring som har tecknats för en högst 31 dagar lång tjänsteresa, till den del försäkringen berättigar till kostnadsersättningar på grund av sjukdomsfall under resa, olycksfall eller annullering av eller avbrott i resan, eller premie på högst 50,46 € för en resenärsförsäkring som har tecknats för ett helt år
- 5) till tjänsterese­arrangeman­gen och arbetsuppgifterna hörande nödvändiga telefon- och telefaxutgifter på sakliga grunder
- 6) hyra för förvaringsfack vid hotellinkvartering
- 7) övriga jämförbara obligatoriska kostnader.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

22 § Reseförskott

En tjänsteinnehavare eller arbetstagare har rätt till förskott för en tjänsteresa. För en tjänsteresa som varar kortare tid än 24 timmar kan arbetsgivaren dock låta bli att betala förskott på dagtraktamentet.

23 § Reseräkningar

1. En reseräkning ska skrivas på en reseräkningsblankett som godkänts av den behöriga myndigheten i kommunen eller samkommunen. I räkningen ska det ingå en redogörelse för resans syfte, resesättet, reserutten samt ankomst- och avresetiden (datum och klockslag) för varje ort. På räkningen ska dessutom anges vem som beordrat tjänsteresan eller enligt vilken myndighets beslut tjänsteresan har företagits.
2. Till reseräkningen ska fogas verifikat över uppkomna kostnader i de fall då verifikat stått att få.

24 § Inlämning av reseräkningar och betalning av ersättningar

1. En reseräkning ska utan dröjsmål lämnas in efter resans slut. En förutsättning för betalning av resekostnadsersättningar är att reseräkningen senast inom två månader efter resans slut lämnas in till den person på vilken det enligt gällande bestämmelser ankommer att godkänna räkningar. När räkningen tas emot ska en anteckning om dess ankomstdatum göras på den.
2. Om en reseräkning av någon orsak som inte beror på den anställde inte har kunnat lämnas in inom den tid som anges i mom. 1, ska den lämnas in omgående när hindret inte längre existerar.
3. Ersättningen för resekostnader betalas inom två månader efter att reseräkningen har lämnats in.

BILAGA 12: KOLLEKTIVAVTALSPROTOKOLL OM ÅLDERDOMSTRYGGHET

1 § Ålderdomstrygghet

1. För att säkerställa arbetstagarnas utkomst med tanke på arbetsförmåga och ålderdom betalar teatern varje månad ett penningbelopp till Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiö. Beloppets storlek fastställs av delegationen för Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiö.
2. Grunderna för betalning av bidragen har definierats i bidragsreglementet för Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiö. De förbund som representerar teatrarna förbinder sig att handla så att stiftelsen kan fungera enligt sina stadgar.

Protokollsanteckning

Enligt ett beslut av delegationen för Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiö av den 15.12.1998 är stiftelsen stängd för nya teatrar, och enligt ett beslut av den 30.11.2004 för nya arbetstagare.

2 §

Detta protokoll har samma kraft och är lika förpliktande som kollektivavtalet för skådespelare.

Detta protokoll gäller liksom kollektivavtalet för skådespelare.

Helsingfors torsdag 7 december 2000

SUOMEN TEATTERILIITTO – FINLANDS TEATERFÖRBUND RY.

FINLANDS SKÅDESPELARFÖRBUND RF.

BILAGA 13: ANVISNING GÄLLANDE DET PERSONLIGA TILLÄGGET

Det personliga tillägget är en del av den sporrande lönesättningen. Genom sporrande lönesättning strävar man efter att förbättra verksamhetens produktivitet och understöda ledarskap. Sporrningen kommer från det att var och en genom sin arbetsprestation kan påverka lönesättningen. Belöning av personliga resultat är en central faktor för motivation.

Grunden för det personliga tillägget

Grunderna för betalning av det personliga tillägget ska bestämmas lokalt.

Grunder för det personliga tillägget kan vid sidan av prestation och hantering av vanliga arbetsuppgifter vara t.ex. mångsidigt kunnande eller specialkunskaper och -förmåga, förutsatt att kunskaperna kan utnyttjas på ett vidare plan i arbetsgemenskapen utanför det egna huvudsakliga ansvarsområdet, eller andra faktorer som är viktiga för att arbetet ska lyckas. Sådana faktorer kan omfatta exempelvis samarbetsförmåga, ansvarskänsla, flexibilitet och inriktning på utveckling.

När nya arbetstagare anställs kan ett personligt tillägg betalas från början av anställningsförhållandet, som grundar sig främst på yrkeskunnighet och prestationer som konstaterats i den tidigare verksamheten. Undantagsvis kan grunden för det personliga tillägget vara bl.a. problem med rekryteringen av personal.

Arbetserfarenhet inverkar positivt på den anställdes yrkeskunnighet och prestationer. Därtill ökar arbetserfarenhet i allmänhet säkerheten och tillförlitligheten i arbetsenhetens verksamhet, förbättrar samarbetet och verksamhetens smidighet och påverkar arbetsenhetens produktion på ett positivt sätt. Sålunda spelar arbetserfarenheten i praktiken en betydelsefull roll när arbetsprestationen utvärderas och det personliga tillägget betalas.

Det personliga tillägget beviljas i regel tills vidare, men också tidsbegränsade tillägg är möjliga. Beviljande och ändring av det personliga tillägget ska grunda sig på en utvärdering av den anställdas arbetsprestation, som kan göras exempelvis vid det årliga utvecklingssamtalet. Det personliga tillägget som beror på prövning kan sänkas endast om avlöningsgrunderna omvärderas på grund av att uppgifternas antal och natur ändras eller det sker en avsevärd försämring av arbetsprestationen som beror på arbetstagaren själv.

Lokala förhandlingar

Utvärderingen av de anställda och grunderna för betalning av det personliga tillägget ska förhandlas om lokalt. Syftet är att det ska råda en så omfattande enighet som möjligt mellan arbetsgivare och personal när det gäller grunderna för det personliga tillägget.

Cheferna som utför utvärderingen ska iaktta de utvärderingsgrunder som nämns i avtalet och de lokala utvärderingsgrunder som kompletterar dem och som fastställts. Kravet på objektivitet förverkligas bäst ifall det finns två utvärderare. Utvärderingen som utförs av cheferna ska vara objektiv och rättvis, och kommensurabel med utvärderingar av olika chefer. Cheferna ska ges tillräcklig handledning om användningen av de personliga tilläggen och om utvärderingen av arbetsprestationer.

Arbetsgivaren bestämmer om de personliga tilläggen.

BILAGA 14: EN GÄSTANDE SKÅDESPELARE MED MÅNADSLÖN VID EN BARNTEATER

1. Denna bilaga kan som ett försök tillämpas vid barnteatrar på de villkor som anges i denna bilaga. Ett arbetsavtal som ingåtts under avtalsperioden kan på de villkor som anges i denna bilaga inledas senast 1.12.2024 och fortsätta till senast 31.7.2025.

Barnteatrar är till exempel Ahaa, Hevosenkenkä, Mukamas, Raatikko, Sampo och Unga Teatern.

Försöket gäller inte sommarteatrar.

2. Arbetsavtal som avses i bilagan sänds till båda avtalsorganisationerna.
3. Teatern kan sluta ett tidsbundet månadsavlönat arbetsavtal med en gästande skådespelare för en eller flera roller i ett och samma skådespel.
4. Arbetsavtalets längd är minst en månad.
5. Minimimånadslönen uppgår till 2 881,12, fr.o.m. 1.6.2023 till 2 981,96 euro och fr.o.m. 1.3.2023 till 3 056,51 euro.
6. Om en skådespelare anställs för flera efterföljande produktioner vid samma teater, ska man för varje produktion ingå ett separat arbetsavtal på de villkor som anges i bilaga 1 eller 14.
7. För en produktion ingås för hela tiden antingen ett avtal om månadslön eller ett avtal enligt bilaga 1. Avtal kan inte kombineras så att man till exempel i början eller slutet av arbetet använder ett avtal enligt bilaga 1.

Om en gästande skådespelare däremot har anställts med två efterföljande avtal om månadslön, kan arbetsgivaren och arbetstagaren med förtroendemannens hjälp avtala lokalt om avlöningen under den tid två avtal överlappar varandra.

8. Gästspelskontrakt utgör inte grund för visstidsanställning.
9. Skådespelarens ordinarie dagliga arbetstid är högst 7,5 timmar och kan förlängas till 9 timmar och 15 minuter, ifall det är nödvändigt på grund av tid som används till föreställning eller föreställningar, förberedande repetitioner eller huvudrepetitioner.

Skådespelarens arbetstid jämnas ut till fem arbetsdagar per kalendervecka medan anställningsförhållandet pågår, om det varar mindre än ett år. Utjämningsperioden är högst ett år från och med anställningsförhållandets början och därefter börjar en ny utjämningsperiod. Nationella ledigheter, söckenhelger och semester enligt kollektivavtalet minskar antalet arbetsdagar som infaller under avtalsperioden.

10. Om skådespelarens arbetstid inte jämnas ut under utjämningsperioden enligt regeln i punkt 9, betalas en dagslön förhöjd med 100 procent för varje överskridande arbetsdag.

11. I anställningsförhållanden som avses i bilagan tillämpas 160 som divisor för timlönen.
12. I början av anställningsförhållandet ska arbetstagaren informeras om arbetsdagar och lediga dagar som infaller under anställningsförhållandet (arbetsplan). Ändringar i arbetsplanen ska avtalas med arbetstagaren.
13. Skådespelaren har rätt att ta emot och utföra annat arbete om arbetsplanen tillåter det.
14. På semester tillämpas kapitel IV i kollektivavtalet, dock så att:

Semester i första hand ges i en enhetlig period i samband med teaterns sommarledighet. Till den del semestern inte kan tas ut medan anställningsförhållandet pågår, ersätts ledigheter som inte tagits ut i form av semesterersättning när anställningsförhållandet upphör.
15. Eventuella resekostnader, övernattningskostnader och dagtraktamenten avtalas skilt.
16. På en gästande skådespelare med månadslön tillämpas kollektivavtalet för skådespelare bortsett från följande punkter:

10 §

11 §

12 §

14 §

Föreställningstillägg enligt 19 § 2 punkten

20 §

23 §

25 § 3 punkten

27 §

Bestämmelserna i 28 § om årsarbetsplan

För arbetsolyckor tillämpas 36 § i sin helhet och bestämmelserna om yrkessjukdomar och sjukledighet tillämpas till den del de har en klar koppling till arbetet.

41 §

46 §

BILAGA 1

BILAGA 2

BILAGA 4 1–9 §

BILAGA 6 4 §

BILAGA 9

BILAGA 10

BILAGA 11

BILAGA 12

BILAGA 15: MODELLAVTAL FÖR ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE FÖR GÄSTANDE SKÅDESPELARE MED MÅNADSLÖN

1. Denna bilaga kan som ett försök tillämpas vid teatrar som ingår ett lokalt avtal med Skådespelarförbundet om att använda en modell med månadslön med de villkor som avses i detta avtal vid enskilda produktioner. Ett arbetsavtal som ingåtts under avtalsperioden kan på de villkor som anges i denna bilaga inledas senast 1.12.2024 och fortsätta till senast 31.7.2025.

Försöket gäller inte sommarteatrar.

2. Arbetsavtal som avses i bilagan sänds till båda avtalsorganisationerna.
3. Teatern kan sluta ett tidsbundet månadsavlönat arbetsavtal med en gästande skådespelare för en eller flera roller i ett och samma skådespel.
4. Arbetsavtalets längd är minst en månad.
5. Minimimånadslönen för en B-roll uppgår till 2 881,12, fr.o.m. 1.6.2023 till 2 2981,96 euro och fr.o.m. 1.3.2023 till 3 056,51 euro.
Avlöningen för en A-roll i ett anställningsförhållande som avtalats enligt villkoren i denna bilaga ska avtalas produktions specifikt med Skådespelarförbundet.
6. Om en skådespelare anställs för flera efterföljande produktioner vid samma teater, ska man för varje produktion ingå ett separat arbetsavtal på de villkor som anges i bilaga 1 eller 15.
7. För en produktion ingås för hela tiden antingen ett avtal om månadslön eller ett avtal enligt bilaga 1. Avtal kan inte kombineras så att man till exempel i början eller slutet av arbetet använder ett avtal enligt bilaga 1.

Om en gästande skådespelare däremot har anställts med två efterföljande avtal om månadslön, kan arbetsgivaren och arbetstagaren med förtroendemannens hjälp avtala lokalt om avlöningen under den tid två avtal överlappar varandra.

8. Gästspelskontrakt utgör inte grund för visstidsanställning.
9. Skådespelarens ordinarie dagliga arbetstid är högst 7,5 timmar och kan förlängas till 9 timmar och 15 minuter, ifall det är nödvändigt på grund av tid som används till föreställning eller föreställningar, förberedande repetitioner eller huvudrepetitioner.

Skådespelarens arbetstid jämnas ut till fem arbetsdagar per kalendervecka medan anställningsförhållandet pågår, om det varar mindre än ett år. Utjämningsperioden är högst ett år från och med anställningsförhållandets början och därefter börjar en ny utjämningsperiod. Nationella ledigheter, söckenhelger och semester enligt kollektivavtalet minskar antalet arbetsdagar som infaller under avtalsperioden.

10. Om skådespelarens arbetstid inte jämnas ut under utjämningsperioden enligt regeln i punkt 9, betalas en dagslön förhöjd med 100 procent för varje överskridande arbetsdag.

11. I anställningsförhållanden som avses i bilagan tillämpas 160 som divisor för timlönen.
12. I början av anställningsförhållandet ska arbetstagaren informeras om arbetsdagar och lediga dagar som infaller under anställningsförhållandet (arbetsplan). Ändringar i arbetsplanen ska avtalas med arbetstagaren.
13. Skådespelaren har rätt att ta emot och utföra annat arbete om arbetsplanen tillåter det.
14. På semester tillämpas kapitel IV i kollektivavtalet, dock så att:

Semester i första hand ges i en enhetlig period i samband med teaterns sommarledighet. Till den del semestern inte kan tas ut medan anställningsförhållandet pågår, ersätts ledigheter som inte tagits ut i form av semesterersättning när anställningsförhållandet upphör.
15. Eventuella resekostnader, övernattningskostnader och dagtraktamenten avtalas skilt.
16. På en gästande skådespelare med månadslön tillämpas kollektivavtalet för skådespelare bortsett från följande punkter:

10 §

11 §

12 §

14 §

Föreställningstillägg enligt 19 § 2 punkten

20 §

23 §

25 § 3 punkten

27 §

Bestämmelserna i 28 § om årsarbetsplan

För arbetsolyckor tillämpas 36 § i sin helhet och bestämmelserna om yrkessjukdomar och sjukledighet tillämpas till den del de har en klar koppling till arbetet.

41 §

46 §

BILAGA 1

BILAGA 2

BILAGA 4 1–9 §

BILAGA 6 4 §

BILAGA 9

BILAGA 10

BILAGA 11

BILAGA 12

BILAGA 16: FÖRSÖK MED MINSKNING AV SKÅDESPELARENS ARBETSDAGAR PER ÅR

En teater som lokalt och med början senast 1.8.2024 för minst två spelår avtalar om att

- 1) minska skådespelarnas arbetsdagar per år med minst sex arbetsdagar och
- 2) placera lediga dagar enligt 23 § i tillämpningsanvisningen och
- 3) vad gäller bilaga 2 tillämpa följande i anslutning till försöket:
  - a) 5 procent högre minimigage vid föreställningar och repetitioner under försöksavtalsperioden; (påverkar beräkningen i bilaga 1 punkt 5) och
  - b) följande nya regel: i minimigagen beaktas erfarenhet som berättigar till en årsbunden del på motsvarande grunder som för arbetstagare med månadslön i paragraferna 11 och 12 i kollektivavtalet; (påverkar inte beräkningen i bilaga 1 punkt 5) och
  - c) en ikraftträdandebestämmelse i anslutning till punkterna a) och b): gäller gage till gästande skådespelare, vars anställningsförhållande inleds tidigast från början av försöksperioden, och om vars arbetsavtalsförhållande har avtalats efter 1.5.2018.

kan göra undantag från 3 § 4 punkten och följa följande bestämmelse om anställningsförhållandet inleds under tiden 1.8.2020–31.7.2024.

- 4) Med skådespelaren kan också ingås ett avtal på viss tid om månadslön som gäller i minst ett år. Det ska finnas en grund för att avtalet ingås på viss tid. Upp till 1/4 av skådespelarna i teatern kan vara anställda med ett arbetsavtal på viss tid. Av grundade anledningar kan kvoten överskridas, om man kommer överens om det lokalt.

Tillämpningsanvisning

Vad gäller avtal på viss tid om månadslön följs bestämmelserna i 23 § och bilaga 9.

Skådespelarförbundet ska informeras om med försök 2 förenliga avtal på viss tid som gäller i mer än ett år.